

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

सोमवार, दिनांक २१ मार्च, २०१६ / चैत्र १, १९३८ (शके)

(१) सहकार, पणन आणि वस्त्रोद्योग, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) आदिवासी विकास मंत्री		
(३) उद्योग मंत्री		
(४) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री		
(५) सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ९०

ठाणे जिल्ह्यातील आदिवासी जनता व शालेय मुलामुलीकरिताच्या अनेक कल्याणकारी योजना सामाजिक न्याय विभागाने अचानकपणे बंद केल्याबाबत

- (१) * ४७४९० श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) ठाणे जिल्ह्यातील आदिवासी जनतेसाठी व शालेय मुलामुलीकरिताच्या सामाजिक न्याय विभागातून ठाणे जिल्हा परिषदेतर्फे अनेक कल्याणकारी योजना चालू होत्या, त्या अचानकपणे बंद करण्यात आल्यामुळे सदर योजना तात्काळ सुरु करण्यासाठी तेथील लोकप्रतिनिधी यांनी माहे जानेवारी, २०१६ च्या दुसऱ्या आठवड्यात वा त्या दरम्यान मा. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री यांना निवेदन दिल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापुर-रत्नागिरी महामार्गावर बांबवडे (ता.शाहूवाडी) येथे गावाबाहेरून
महामार्गासाठी पर्यायी रिंग रोड तयार करण्याबाबत**

(२) * ३९७२२ श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी), श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापुर-रत्नागिरी महामार्गावर बांबवडे (ता. शाहूवाडी) येथे सकाळी व संध्याकाळी वर्दळीच्या वेळेस सतत वाहतूकीची कोंडी होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ठिकाणी रस्त्यावरच भरणारा बाजार, ऊस व बॉक्सार्ट याची होणारी वाहतूक यामुळे होणाऱ्या वाहतूकीच्या कोंडीवर वारंवार उपाययोजना करूनही महामार्ग सतत ठप्प होतो, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर गावाबाहेरून महामार्गासाठी पर्यायी रिंग रोड तयार करण्याची मागणी अनेक वर्षांपासून प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर मागणीबाबत व वाहतूकीची कोंडी कमी करण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली आहे अथवा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) रत्नागिरी कोल्हापूर या राष्ट्रीय महामार्ग क्र. १६६ ची सुधारणा व रुंदीकरणासाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल (डी.पी.आर.) तयार करणेची कार्यवाही खाजगी सल्लागारामार्फत प्रगतीत असून त्यामध्ये बांबवडे गावास वळणरस्ता प्रस्तावित आहे.

केंद्र शासनाच्या रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाने रस्त्याच्या आखणीस सर्वसाधारण मान्यता दिली असून सदर प्रकल्पासाठी आवश्यक भुसंपादनाचे अंदाजपत्रक तयार करून मान्यतेसाठी केंद्रीय रस्ते वाहतूक मंत्रालय, नवी दिल्ली यांना सादर करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील तसेच नाशिक जिल्ह्यातील लासलगाव, पिंपळगाव, मनमाड, चांदवड व अन्य कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये कांद्याची आवक वाढल्याने कांद्याचे बाजार भाव कमी होत असल्याबाबत

(३) * ५०४२१ श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव), श्री.छगन भुजबळ (येवला) :

सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील तसेच नाशिक जिल्ह्यातील लासलगाव, पिंपळगाव, मनमाड, चांदवड व अन्य कृषी उत्पन्न बाजार समितींमध्ये कांद्याची आवक वाढल्याने कांद्याचे बाजार भाव कमी होत असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतकऱ्यांनी कांदा भाव वाढीसाठी आंदोलने केली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांच्या हिताच्या दृष्टिने कांद्याचे बाजार भावात सुधारणा होण्यासाठी कोणती उपाययोजना केलेली आहे वा करित आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) होय.

(३) व (४) कांदा निर्यातवाढीस प्रोत्साहन मिळण्यासाठी डिसेंबर, २०१५ पासून कांद्याच्या निर्यातीसाठी किमान निर्यात मुल्याची अट काढून टाकण्यासाठी केंद्रशासनास प्रस्ताव पाठवून ती अट रद्द करून घेण्यात आली.

खरीप व लेट खरीप हंगामाच्या कांद्याची टिकवण क्षमता अल्प असते, तसेच या पीकाचा हमीभाव केंद्र शासनाकडून ठरविण्यात येत नाही. त्यामुळे खरेदीचे दर ठरविणे, टिकवण क्षमता कमी असल्याने तातडीने करावी लागणारी विक्री, त्यासाठीची व्यवस्था व त्याआधारे कशाप्रकारे केंद्राच्या (price Stabilization Fund) बाजार हस्तक्षेप योजनेत सहभागी होता येईल याची योजना तयार करण्यात येत आहे.

आदिवासी लाभार्थ्यांना वाटप होणारे साहित्य अंतरगांव व सोनुर्ली या आश्रमशाळांमध्ये विनावाटप पडून असल्याबाबत

(४) * ४५९८८ प्रा.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आदिवासी विकास प्रकल्प पांढरकवडा अंतर्गत आदिवासी बांधवांना शासनाकडून देण्यात येणाऱ्या विविध साहित्याचे प्रकल्प कार्यालयामार्फत योग्यरित्या वाटप झाले नसल्याने अंतरगांव व सोनुर्ली येथील आश्रमशाळेत पडून असल्याचे दिनांक १५ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निर्दर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयाला शासनातर्फे विविध शेती साहित्य कडबा कटर, थ्रेशर मशीन, नांगर अशा प्रकारचे करोडो रु. चे साहित्य गरीब व गरजू आदिवासी लोकांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी दिले जाते हे साहित्य आश्रमशाळेमध्ये बेवारस स्थितीत पडलेले आहे असे निर्दर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संबंधित अधिकारी यांच्या उदासिनतेमुळे आदिवासी लाभार्थ्यांस योजनेचा लाभ मिळत नाही, तरी दिरंगाई केलेल्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे. साहित्य खरेदी प्रकरण न्यायप्रविष्ट असल्याने साहित्याचे वाटप करता आलेले नाही.

(३) वाटपासाठी साहित्याची खरेदी सन २००६-०७ व सन २००७-०८ या कालावधीत तत्कालीन प्रकल्प अधिकारी यांचे आदेशाने झाली आहे. सदर खरेदी किंमती वाढवून केली असल्याबाबत तक्रार झाल्याने संबंधित अधिकाऱ्यांवर गुन्हा दाखल करण्यात आला असून प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अहमदपूर (जि.लातूर) तालुक्यातील मरशेवनी परिसरात अनुसूचित जाती
व नवबौध्द मुलांच्या शासकीय निवासी शाळेत विद्यार्थ्यांना
सुविधा मिळत नसल्याबाबत**

(५) * ५०८०९ श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर), श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अहमदपूर (जि.लातूर) तालुक्यातील मरशेवनी परिसरात अनुसूचित जाती व नवबौध्द मुलांच्या शासकीय निवासी शाळेत विद्यार्थ्यांना सुविधा मिळत नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, येथील वसतीगृहात व निवासी शाळेत विद्यार्थ्यांना पिण्यासाठी शुध्द पाणीपुरवठा व आंघोळीसाठी गरम पाण्याची सोय नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरील असुविधाबाबत सामाजिक न्याय विभागाकडून चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशी अहवाल येऊन सुध्दा संबंधित दोषी अधिकारी कर्मचा-यांवर अद्याप कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत, तसेच या प्रकरणी शासनाची भूमिका काय आहे ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) व (२) नाही.

शासकीय निवासी शाळेतील विद्यार्थ्यांना मोफत निवास, भोजन, शैक्षणिक साहित्य इ. सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या आहेत.

सदर निवासी शाळेतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांकरिता पिण्याचे शुद्ध पाणी उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे. तथापि, सदरस्थितीत स्नानासाठी गरम पाण्याची व्यवस्था नाही.

(३) शासकीय निवासी शाळेत गरम पाण्यासाठी सोलर वाटर हिटरची सुविधा पुरविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जव्हार येथील जांभुळविहिर पूर्व येथील आदिवासी मुलींच्या
वसतीगृहात अधिका उपस्थित न राहता त्या
तलासरी येथून काम करित असल्याबाबत**

(६) * ५०३४० श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जव्हार येथील जांभुळविहिर पूर्व येथील आदिवासी मुलींच्या वसतीगृहात इयत्ता ८ वी ते १२ वी तसेच पदवीपर्यंतच्या एकूण १३० मुली शिक्षण घेत असून या वसतीगृहात अधिका उपस्थित न राहता त्या तलासरी येथून काम करित असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तसेच श्रीमती भाले, अधिका या महिन्यातून एक ते दोन वेळाच येत असल्याने वसतीगृहातील मुलींच्या वैयक्तिक अडचणी, समस्या, आजार अशा अडचणींच्या वेळी त्या उपलब्ध नसतात तसेच मुलींना महिन्यांतून मिळणारा उपस्थिती भत्ता गेल्या चार महिन्यांपासून मिळालेला नाही, स्टेशनरी मिळत नसल्याबाबतच्या तक्रारी प्रकल्प अधिकारी, जव्हार यांच्याकडे केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार वसतीगृहात उपस्थित न राहणाऱ्या अधिकाेवर व वसतीगृहात मुलींच्या समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) आदिवासी मुलींचे शासकीय वसतीगृह, जव्हार (नवीन) (जांभूळविहीर पूर्व) या वसतीगृहात सन २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षात १३६ विद्यार्थीनींना प्रवेश देण्यात आला आहे. सदर वसतीगृहाच्या गृहपाल या वसतीगृहात उपस्थित रहात नसल्याची बाब जानेवारी, २०१६ मध्ये निदर्शनास आली आहे.

(२) सदर वसतीगृहाच्या गृहपाल श्रीमती भाले या मुख्यालयी रहात नसल्याची बाब खरी आहे. तथापि, वसतीगृहातील विद्यार्थीनींना शैक्षणिक साहित्य, क्रीडा साहित्य इत्यादींचा पुरवठा करण्यात आलेला आहे. तसेच सदर मुलींना माहे फेब्रुवारी, २०१६ अखेरपर्यंत निर्वाह भत्त्याचे वाटप करण्यात आलेले आहे.

(३) प्रकल्प अधिकारी, जव्हार यांनी दि.२९.०१.२०१६ रोजी वसतीगृहास भेट देवून चौकशी केलेली आहे. सदर चौकशीनुसार श्रीमती भाले (गृहपाल) या मुख्यालयी रहात नसल्याचे निदर्शनास आल्याने प्रकल्प अधिकारी, जव्हार यांनी दि.२९.०१.२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये त्यांना कारणे दाखवा नोटीस देवून खुलासा मागविण्यात आला होता. तसेच अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे यांनीही त्यांच्या दि.०९.०३.२०१६ च्या पत्रान्वये श्रीमती भाले यांना खुलासा सादर करण्याबाबत कळविले आहे. खुलासा प्राप्त होताच त्यानुषंगाने पुढील आवश्यक ती प्रशासकीय कारवाई करण्यात येईल.

तत्पूर्वी, सदर वसतीगृहाच्या गृहपाल पदाचा अतिरिक्त कार्यभार गृहपाल, आदिवासी मुलींचे शासकीय वसतीगृह, (जुने) जव्हार यांच्याकडे दिलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

हरिहरेश्वर (ता.श्रीवर्धन, जि.रायगड) येथील विकास कामे अपूर्ण असल्याबाबत

(७) * ४७०७१ श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दक्षिण काशी म्हणून परिचित असलेल्या श्रीवर्धन तालुक्यातील (जि.रायगड) हरिहरेश्वर येथे धार्मिक व पर्यटन स्थळाच्या विकासासाठी शासनाने १० वर्षात रक्कम रु.१३.५० कोटी खर्च केलेला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, धार्मिक व पर्यटन स्थळांच्या विकासासाठी करण्यात आलेली कामे माहे जानेवारी, २०१६ पर्यंत अपूर्ण असल्याबाबत ग्रामस्थांनी शासनाकडे तक्रार केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अपूर्ण कामे करूनही सार्वजनिक बांधकाम विभागाने ठेकेदारास दिलेल्या पेमेंटबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे अंशतः खरे आहे.

प्रत्यक्षात कामावर रु. ७१३.२९ लक्ष इतका खर्च झालेला आहे.

(२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

परळी (जि.बीड) कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये महिला सचिवाला काम करण्यास अडथळे निर्माण करण्यात येत असल्याबाबत

(८) * ४९६४१ अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परळी (जि.बीड) कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये संचालकांच्या मनमानीला हरकत घेतल्याने संतापलेल्या सभापतींनी बेकायदेशीर ठराव करून काढून टाकलेल्या बौध्द महिला सचिवांना, काढून टाकण्याच्या ठरावास सहनिबंधकांनी स्थगिती देऊन सचिवांना कामावर हजर करून घेण्याचे आदेश दिले असताना, दिनांक २४ ऑगस्ट, २०१५ रोजी सभापतींनी सचिवांना कामावर हजर करून घेण्याचे पत्र दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त पत्रानुसार बौध्द महिला सचिव कार्यालयात हजर होण्यास गेल्या असता, त्यांना कार्यालयात प्रवेश न दिल्यामुळे व पदभार स्वीकार न दिल्यामुळे त्यांची अनुपस्थिती दाखविण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर सचिवांची सलग आठ दिवस गैरहजेरी लावून, त्यांना पदभार स्वीकारण्याचा आदेश देऊनही त्या कार्यालयात हजर न राहिल्याचा ठपका ठेवून, त्यांना नोकरीची गरज नाही, त्यामुळे त्यांना दिनांक १ सप्टेंबर, २०१५ रोजी कार्यमुक्त करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने अधिक चौकशी केली आहे काय,
- (५) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, बाजार समितीच्या सभापतींनी दि. १७.८.२०१५ व दि.२२.८.२०१५ च्या पत्रान्वये संबंधित सचिवांना कामावर हजर होण्याचे कळविले आहे.

(२) दि.१७.८.२०१५ रोजी सेवेत रुजू व्हावे असा आदेश बाजार समितीच्या सभापतींनी महिला सचिवांना दिला. सदर आदेशाची प्रत संबंधित सचिवांना सहाय्यक निबंधकांचे कार्यालयातून मिळाल्यावर, त्या दि. २१.८.२०१५ रोजी सचिव पदावर रुजू झाल्या. तथापि त्यांना सचिव पदाचा कार्यभार न दिल्याने त्यांनी तो मिळावा असा सहाय्यक निबंधकांकडे विनंती अर्ज केला.

(३) महिला सचिव कार्यालयात आल्या नसल्याचा ठपका ठेवून त्यांना कायमचे कार्यमुक्त केल्याचा आदेश समितीने काढला आहे.

(४) ते (६) कायमच्या कार्यमुक्तीच्या आदेशाविरुद्ध महिला सचिवांनी विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, लातूर यांचेकडे अपिल दाखल केले. ते फेटाळण्यात आल्याने त्या विरुद्ध त्यांनी राज्य शासनाकडे अपिल दाखल केले असून त्यावर सूनावणी झाली असून प्रकरण निर्णयाधीन आहे. त्याशिवाय सदर प्रकरणी स्वतंत्रपणे चौकशीचे आदेश दिले असून चौकशी अहवाल प्रतिक्षाधीन आहे.

**मेहकर तालुक्यातील (जि. बुलढाणा) घाटबोरी येथील
बँक ऑफ महाराष्ट्र शाखेच्या गैरकारभारामुळे ५००
शेतकरी पीक कर्जापासून वंचित राहिल्याबाबत**

(९) * ४१५३० डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) घाटबोरी (ता.मेहकर, जि. बुलढाणा) येथील बँक ऑफ महाराष्ट्र शाखेच्या गैरकारभारामुळे जवळपास ५०० शेतकरी पीक कर्जापासून वंचित असून तात्काळ कर्जपुरवठा करण्यासाठी शेकडो शेतक-यांनी दिनांक २२ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास बँकेच्या अधिका-यांना घेराव घातला हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतक-यांनी जून महिन्यापासून बँकेत रितसर कागदपत्रासह अर्ज दाखल केले, परंतु कर्ज प्रकरण घेत असताना संबंधित शेतक-यांच्या सातबारावर कर्जाचा बोजा चढवूनही शेतक-यांना कर्जपुरवठा करण्यात आला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यामुळे संबंधित शेतक-यांना दुस-या बँकेकडून कर्ज घेता आले नाही त्यामुळे अनेक शेतक-यांनी खाजगी सावकारांकडून ५ ते १० टक्के व्याजदराने कर्ज घेऊन खरिपाची पेरणी करावी लागली, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, बँक ऑफ महाराष्ट्र शाखेच्या गैरकारभाराची चौकशी केली आहे काय,

(५) असल्यास, चौकशीअंती संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही, हे खरे नाही.

बँक ऑफ महाराष्ट्राच्या घाटबोरी शाखेने २२ नोव्हेंबर, २०१५ पर्यंत एकूण ६४५ शेतक-यांना रुपये ५५७.०६ लाख एवढे पीक कर्जाचे वाटप केलेले आहे. जवळपास ३४६ कर्ज प्रकरणे त्यावेळी वाटपासाठी प्रलंबित राहिल्यामुळे दि.२२ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास शेतकरी आणि बँकेचे अधिकारी यांची बैठक आयोजित केली होती.

(२) बँक ऑफ महाराष्ट्र, घाटबोरी शाखेत दि.१५.०४.२०१५ पासून निरंतर मुदती कर्ज वाटप व पीक कर्ज वाटप सुरु होते. शेतकऱ्यांच्या सातबारावर बोजा चढवून कर्ज वाटप करण्यात आले. परंतु जे ३४६ कर्ज प्रकरणे वाटपासाठी प्रलंबित होते त्याच्या कागदपत्रांची पडताळणी केली असता त्यापैकी फक्त ७७ प्रकरणे पात्र आढळल्यामुळे या ७७ शेतकऱ्यांना पीक कर्ज वाटप करण्यात आलेले आहे. उर्वरीत आवेदक हे बँक ऑफ महाराष्ट्र शाखा घाटबोरी व वेगवेगळ्या सहकारी संस्थांचे तसेच इतर बँकांचे थकबाकीदार आढळल्यामुळे कर्जासाठी अपात्र ठरले.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) यासंबंधी बँक स्तरावर अंतर्गत चौकशी सुरु आहे.

(५) चौकशी पूर्ण झाल्यावर काही गैरकारभार आढळल्यास संबंधितांवर बँकेच्या प्रशासकीय नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

भारतीय अनुसंधान संस्था, खापा (ता.तुमसर, जि.भंडारा) कडून बोगस बिले जोडून शासकीय पैशांचा अपहार होत असल्याबाबत

(१०) * ४७५८६ श्री.चरण वाघमारे (तुमसर), श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा), श्री.संजय पुराम (आमगाव) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भारतीय अनुसंधान संस्था, खापा (ता. तुमसर, जि.भंडारा) कडून बोगस बिले जोडून शासकीय पैशांचा अपहार होत असल्याबाबत चौकशी करून कारवाई करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी (तुमसर) यांनी दिनांक २४ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी शासनाकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) प्रस्तुत प्रकरणी सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण, भंडारा यांनी तपासणी केली असता अपहार झाल्याचे दिसून आले नाही. तथापि आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांना चौकशी करून अहवाल सादर करण्याचे निर्देश शासनस्तरावरून देण्यात आले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर जिल्हयातील तब्बल १६०० संस्था अवसायनात
निघालेल्या संस्थांबाबत**

(११) * ४५३१४ डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले), श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्हयातील तब्बल १६०० संस्था अवसायनात निघाल्या असून त्यापैकी जिल्हा बँकेसह एकूण ३२ संस्थांच्या संचालकांवर आणि कर्मचाऱ्यांवरही अपहाराच्या जबाबदाऱ्या माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये निश्चित करण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अपहाराच्या जबाबदाऱ्या निश्चित केलेल्या संस्थांच्या संचालकांवर व कर्मचाऱ्यांवर कोणत्या कलमान्वये गुन्हे दाखल करण्यात आले व त्यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

कोल्हापूर जिल्हयातील दि. ३०/०६/२०१५ अखेर ११८८ सहकारी संस्थांचे अंतिम आदेश काढून अवसायनात घेण्यात आलेल्या होत्या. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पूणे यांचेकडील दि. १७ जून, २०१५ च्या परिपत्रकातील सुचनेनुसार जिल्हयातील सर्वेक्षण मोहिमेंतर्गत बंद / कार्यस्थगीत / ठावठिकाणा नसलेल्या एकूण ३३७२ संस्थांपैकी २२९४ नवीन व जुन्या ११८८ अशा एकूण ३४८२ संस्था अवसायनात घेण्यात आलेल्या आहेत.

कोल्हापूर जिल्हयातील ३२ सहकारी संस्थांची महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८८ अन्वये चौकशी करण्यासाठी प्राधिकृत अधिका-यांची नियुक्ती करण्यात आलेली होती. सदर ३२ सहकारी संस्थांपैकी १९ सहकारी संस्थांचे चौकशीचे कामकाज पूर्ण झालेले आहे. सदर १९ संस्थांपैकी १७ संस्थांचे ६५ पदाधिकारी / अधिकारी कर्मचा-यांवर रु. ५६६.६० लाख रकमेची प्राधिकृत अधिकारी यांनी जबाबदारी निश्चित केलेली आहे.

(२) एकूण निश्चित केलेल्या रकमेपैकी रु. ८७.१८ लाख रकमेची वसुली करण्यात आली असून वसुलीची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे. एका प्रकरणात वसुलीस मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी स्थगिती दिलेली असून सदरची बाब न्यायप्रविष्ट आहे. तसेच अपहाराची जबाबदारी निश्चित केलेल्या ३२ संस्थांपैकी १८ संस्थांचे पदाधिकारी/अधिकारी/कर्मचारी यांच्यावर रु. २४.८३ लाख अपहारीत रकमेबाबत संबंधित पोलीस स्टेशन मध्ये लेखापरिक्षकांनी गुन्हे दाखल केलेले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मालेगांव (ता.जि.नाशिक) येथील मुख्य रस्ता आग्रा
रोडवर उड्डाणपूल होण्याबाबत**

(१२) * ४२७५६ श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मालेगांव (ता.जि.नाशिक) येथील मुख्य रस्ता आग्रा रोडवर ९ शाळा व महाविद्यालये असून ग्रामीण भागातून येणाऱ्या लोकांची वर्दळ सध्या या रोडवर असल्याने तेथे मोठ्या प्रमाणात वारंवार अपघात घडत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त कारणास्तव सदर रोडवर उड्डाणपूल व्हावा अशी मागणी बऱ्याच महिन्यांपासून नागरिकांकडून होत आहे हे लक्षात घेता शासन त्वरीत आवश्यक कार्यवाही करणार वा करीत आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) जानेवारी, २०१६ मध्ये सदरील रस्त्यावर ३ अपघातांमध्ये एक व्यक्ती मयत झाली असून ४ व्यक्ती जखमी झाले असल्याचे पोलीस अधीक्षक (मुख्यालय), अपर पोलीस महासंचालक (वाहतुक), महाराष्ट्र राज्य यांनी कळविले आहे.

- (२) भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नाशिक यांचे मार्फत धुळे ते पिंपळगाव ह्या राष्ट्रीय महामार्ग ३ (जुना) च्या चौपदरीकरणाचे काम खाजगीकरणामधून हाती घेण्यात आले आहे. मा. श्री. असीफ शेख, विधानसभा सदस्य तसेच स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी अतिरिक्त सेवा रस्ते, हायमास्ट पथदीप तसेच मालेगाव शिवारात भुयारी मार्ग बांधण्याची मागणी केली आहे. त्या अनुषंगाने दोन ठिकाणी भुयारी मार्ग, १.०६० कि.मी. सेवा रस्ते बांधण्याची कामे आवश्यक असून त्यांची ढोबळ अंदाजपत्रके तयार करण्याची कार्यवाही प्रगतीत असून तदनंतर अंदाजपत्रके भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, दिल्ली मुख्यालयास मंजूर कामाच्या वावात बदल म्हणून सादर करण्यात येईल, असे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नाशिक यांनी कळविले आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील बंद उद्योग घटकांची नविन उद्योजकांस विक्री करून त्यांचे नावे हस्तांतरण करण्यासाठी कालावधीची अट कमी करणेबाबत

- (१३) * ४२८०० डॉ.पतंगराव कदम (पलूस कडेगाव), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) संपूर्ण राज्यातील बंद उद्योग घटकांची नविन उद्योजकांस विक्री करून त्यांचे नावे हस्तांतरण करणेसाठी प्रचलित जाचक असलेली १५ वर्षे प्रसामान्य उत्पादनामध्ये ठेवण्याच्या कालावधीची अट कमी करून लघु उद्योगांसाठी फक्त ३ वर्षे, मध्यम व मोठ्या उद्योगांना फक्त ५ वर्षे व मेघा उद्योगांना फक्त ७ वर्षे प्रसामान्य उत्पादनात असलेले सर्व बंद उद्योग घटक हस्तांतरणास परवानगी देण्यासाठी शासनाने धोरणात्मक निर्णय घ्यावा, अशी नविन उद्योजकांची मागणी आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने या मागणीवर कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) होय.

(२) सामूहिक प्रोत्साहन योजनेच्या कार्यनियमावलीनुसार पात्र घटकांचा कार्यकालावधी निश्चित करण्यात आला आहे. पूर्वीच्या नियमानुसार सदरचा कालावधी हा २० वर्षे इतका होता. त्यामध्ये बदल करून शासनाने दिनांक २१/५/२००८ च्या शासन निर्णयानुसार प्रसामान्य उत्पादनात राहण्याचा कालावधी अनुक्रमे सुक्ष्म व लघु उद्योग घटक ५ वर्षे, मध्यम व मोठे उद्योग घटक ७ वर्षे व विशाल प्रकल्प १० वर्षे असा निश्चित केला आहे.

साप्रोयो, २०१३ नुसार काही प्रकरणी उद्योग घटक हा दुसऱ्या घटकास हस्तांतरीत करण्याची तरतूद आहे. तसेच त्यांना विहित निकषानुसार प्रोत्साहने अनुज्ञेय आहेत.

तसेच शासनाने साप्रोयो अंतर्गत पात्र घटकांच्या कार्यकालावधीमध्ये बंद घटकांच्या प्रोत्साहनांच्या वसुलीबाबत वेळोवेळी सुधारणा केल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रायगड जिल्ह्यातील दास्तान ते गव्हाणफाटा या सहापदरी रस्त्यासाठी
शेतकऱ्यांनी दिलेल्या जमिनीचा मोबदला अदा होण्याबाबत**

(१४) * ४०१४५ श्री.मनोहर भोईर (उरण), श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्ह्यातील दास्तान ते गव्हाणफाटा या सहापदरी रस्त्यासाठी एनएचआयने (नॅशनल हायवे अॅथोरिटी ऑफ इंडिया) शेतकऱ्यांच्या जमिनी संपादित केल्या असून रस्त्यांच्या निर्मितीनंतर टोल वसूलीचे काम सुरु असताना मागील ७ वर्षांपासून टोल वसूली करूनही संबंधित शेतकऱ्यांना जमिनीचा मोबदला अद्यापही अदा करण्यात आलेला नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आता एनएचआयने डी पॉईंट ते करल उड्डाणपूल आणि गव्हाणफाटा करल फाटा एनएच ४बी या महामार्गावर सहा आणि आठपदरी रस्ता रुंदीकरण तयार करण्याचा प्रस्ताव तयार केला असून प्रकल्पग्रस्तांच्या विविध प्रलंबित मागण्यांची पूर्तता आणि मागील ७ वर्षांपासून रस्त्यासाठी

दिलेल्या जागेचा मोबदला बाधित झालेल्या शेतक-यांना देण्यात आलेला नसल्यामुळे जासई आम्रमार्ग या राष्ट्रीय महामार्गाचे कोणतेही काम सुरू करू देणार नसल्याचा इशारा शेतक-यांनी राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाच्या अधिकाऱ्यांसोबत आयोजित करण्यात आलेल्या दिनांक २४ डिसेंबर, २०१५ रोजीच्या बैठकीत दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, दास्तान ते गव्हाणफाटा या सहापदरी रस्त्यासाठी एनएचआयने ७ वर्षापूर्वी संपादित केलेल्या जमिनीचा मोबदला विनाविलंब बाधित लोकांना अदा होण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

एकूण १८५ खातेदारांपैकी ११२ खातेदारांना नुकसान भरपाईची रक्कम अदा करण्यात आली असून उर्वरित खातेदारांना भूसंपादन अधिनियम, १८९४ च्या कलम १२ (२) ची नोटीस देऊनही त्यांनी अद्याप रक्कम स्वीकारलेली नाही.

(२) दिनांक २४.१२.२०१५ रोजी वा त्यादरम्यान राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणासोबत बैठक झालेली नव्हती. तथापि, धुतूम, जासई आणि चिर्ले ग्रामपंचायतींमार्फत यासंबंधी विविध मागण्यासंदर्भात एक निवेदन महाप्रबंधक (तकनिकी) एवं परियोजना निर्देशक, परियोजना कार्यान्वय ईकाई, पनवेल कार्यालयास देण्यात आले होते. त्याची प्रत त्या कार्यालयाकडून सिडको व जेएनपीटी यांना संयुक्त कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात आली आहे.

(३) एकूण खातेदारांपैकी ७२ खातेदारांना नुकसान भरपाईची रुपये २५,१४,३५२/- इतकी रक्कम भूसंपादन अधिनियम, १८९४ च्या कलम १२(२) अन्वये नोटीस देऊनही त्यांनी स्वीकारलेली नाही. अशा खातेदारांना पुन्हा नोटिसा काढून नुकसान भरपाईच्या रकमेचे वाटप करण्याचे जिल्हाधिकारी, रायगड कार्यालयाने तजवीज ठेवली आहे. संबंधित खातेदारांनी रक्कम न स्वीकारल्यास जुन्या कायद्याच्या कलम ३० खाली सदर रक्कम मा. न्यायालयात जमा करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सोलापूर जिल्ह्यातील वसतीगृह कर्मचाऱ्यांचे वेतन तसेच
देय अनुदान थकीत असल्याबाबत**

(१५) * ४००६७ श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यातील १०५ वसतीगृहातील तब्बल ३५० कर्मचाऱ्यांचे वेतन मागील ४ महिन्यांपासून थकीत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, या वसतीगृहांना सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षातील ६० % व २०१५-१६ या आर्थिक वर्षातील १००% पोषण आहार अनुदान मिळाले नसल्याने विद्यार्थ्यांना उपासमारीला सामोरे जावे लागत आहे असे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वसतीगृहातील कर्मचाऱ्यांचे पोषण आहार अनुदान मिळण्यासाठी व भविष्यात असा विलंब होणार नाही याबाबत कोणती उपाययोजना करण्यात आली अथवा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) व (३) अंशतः खरे आहे.

सोलापूर जिल्ह्यातील १०५ वसतीगृहांना सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षातील ४०% अग्रिम अनुदान अदा करण्यात आलेले असून, उर्वरित ६०% अनुदान वितरीत करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

तसेच, सदर वसतीगृहांना सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षातील अग्रिम अनुदान अदा करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील दारिद्र्यरेषेखालील अनूसूचित जाती व नवबौध्द नागरिकांना रमाई
आवास (घरकुल) योजनेचा लाभ मिळत नसल्याबाबत**

(१६) * ४६७८५ कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील दारिद्र्यरेषेखालील अनूसूचित जाती व नवबौध्द नागरिकांकडे ७/१२

चा उतारा नसल्यामुळे ते घरकुल योजनेस पात्र असूनही त्यांना रमाई आवास (घरकुल) योजनेचा लाभ मिळत नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत उन्हाळी अधिवेशन २०१५, मध्ये मा. राज्यमंत्री यांनी लवकरच या कलमात दुरुस्ती करण्याचा निर्णय सरकार घेईल असे आश्वासन दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर आश्वासनाची पूर्तता करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) यासंदर्भात, शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग दिनांक १५ मार्च, २०१६ अन्वये शहरी भागात रमाई आवास योजनेतर्गत पात्र लाभार्थ्यांनी ७/१२ चा उतारा सादर करण्याची अट वगळण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजा मोर्शी (ता.मोर्शी, जि.अमरावती) येथे अनुसुचित जाती व नवबौध्द मुलामुलींसाठी शासकीय निवासी शाळा सुरु करण्याबाबत

(१७) * ५०६३१ डॉ.अनिल बोंडे (मोर्शी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजा मोर्शी (ता.मोर्शी, जि.अमरावती) येथे अनुसुचित जाती व नवबौध्द मुलामुलींसाठी शासकीय निवासी शाळा सुरु करण्यात यावी अशी मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा. मंत्री, सामाजिक न्याय यांचेकडे दिनांक १९ मे, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंबंधीचा प्रस्ताव दिनांक १८ एप्रिल, २०१५ रोजी शासनास सादर करण्यात आला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने काय कार्यवाही केली आहे ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) नाही. सदर प्रस्ताव दि. १८ एप्रिल २०१५ रोजी सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण, अमरावती यांचे मार्फत प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण, अमरावती यांना सादर करण्यात आला आहे.

(३) सदर प्रस्ताव आयुक्त, समाजकल्याण पुणे यांचेकडून प्राप्त झाल्यानंतर आवश्यक ती पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

पुणे-सोलापूर राष्ट्रीय महामार्ग ९ वरील शेटफळ (ता.मोहोळ, जि.सोलापूर)
येथे भुयारी मार्ग होण्याबाबत

(१८) * ४२१९० श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यातील शेटफळ (ता.मोहोळ) येथील गावाजवळ नागरीकांच्या सोयीसाठी व सुरक्षेसाठी भुयारी मार्ग नसल्याने वारंवार अपघात होत असल्याने येथील नागरीकांसह १६०० शाळकरी विद्यार्थ्यांच्या जीविताला अपघाताचा धोका निर्माण झाला असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील अपघात टाळण्यासाठी भुयारी मार्ग तातडीने बनविण्याबाबत ग्रामस्थांनी संबंधित विभागाकडे तक्रार करूनही त्याची दखल घेतली नसल्याने ग्रामस्थांमध्ये संताप निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने तातडीने भुयारी मार्गाचे काम हाती घेण्याबाबत काय कार्यवाही केली आहे वा करणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) पुणे-सोलापूर राष्ट्रीय महामार्ग ९ वरील शेटफळ (कि.मी. १९०/६८०) येथे पादचा-यांकरीता भुयारी मार्ग बांधण्यात यावा असे ग्रामपंचायत शेटफळ यांचे दि. ०५.०१.२०१५ चे निवेदन प्राप्त झाल्याचे भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, सोलापूर यांनी कळविले आहे.

भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणामार्फत पुणे-सोलापूर या राष्ट्रीय महामार्ग ९ च्या कि.मी. १४४/४०० ते कि.मी. २४९/००० या भागातील चौपदरीकरणाचे काम दोन्ही बाजूस सेवा रस्त्यांसह पूर्ण करण्यात आलेले आहे. शेटफळ गावापासून ४०० मी. अंतरावर (कि.मी. १९०/४८०) वाहनांसाठी भुयारी मार्ग बांधण्यात आलेला आहे. तसेच, कि.मी. १९०/७०४ येथे ४ मी. x ३ मी. बॉक्स कल्व्हर्ट बांधण्यात आलेला असून पावसाळ्याचा कालावधी वगळून पादचाऱ्यांना सुरक्षितपणे रस्ता ओलांडण्यासाठी त्याला रॅम्प (उतार रस्ता) बांधण्यात आलेला आहे. शेटफळ येथे भुयारीमार्ग बांधण्याची बाब प्रकल्पाच्या मंजूर करारनाम्यामध्ये समाविष्ट नाही. तसेच प्रचलित मानकानुसार शेटफळ येथे पादचारी भुयारी मार्ग बांधण्याची आवश्यकता नसल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, सोलापूर यांनी कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पांढरकवडा (जि.यवतमाळ) येथे नाफेड व आदिवासी विकास महामंडळाने
तूर आणि चना खरेदी सुरु करण्याबाबत**

(१९) * ४८१३१ श्री.संजिवरेड्डी बोदकुरवार (वणी) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पांढरकवडा तालुक्यातील (जि.यवतमाळ) शेतकरी कापसाचे उत्पादन मोठ्या प्रमाणात घेतात, परंतु यंदा कापसाने दगा दिल्याने तुरीचे उत्पादन शेतकऱ्यांनी घेतले असून व्यापारी या तुरीचे दर पाडून शेतकऱ्यांचे मोठे आर्थिक नुकसान करित असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, शेतकऱ्यांची ही आर्थिक लुट थांबविण्याकरिता शासनाने पांढरकवडा येथे नाफेड व आदिवासी विकास महामंडळाने तूर आणि चना खरेदी सुरु करण्याबाबत शासनाकडे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यानुसार नाफेड व आदिवासी विकास महामंडळामार्फत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

गोंडवना आदिवासी संस्कृती संग्रहालय तथा प्रशिक्षण केंद्र
पारशिवनी येथे सुरु करण्याबाबत

- (२०) * ५१५५९ श्री.डि मल्लीकार्जून रेड्डी (रामटेक) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) गोंडवना आदिवासी संस्कृती संग्रहालय तथा प्रशिक्षण केंद्र नागपूरला न करता आदिवासी बहुल क्षेत्र पारशिवनी तालुक्यात करण्यात यावे असे निवेदन लोकप्रतिनिधींनी माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान दिले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) खरे आहे.

- (२) गोंडवना सांस्कृतिक संग्रहालय तथा प्रशिक्षण उपकेंद्राची गरज तथा महत्व लक्षात घेता, त्याची स्थापना नागपूर शहरात करण्याबाबतची कार्यवाही अंतिम टप्प्यात आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

वाशिम जिल्ह्यातील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियंत्रणात
असलेल्या रस्त्यांवरील वृक्षांची होत असलेली तोड

(२१) * ४९७६८ श्री.अमित झनक (रिसोड), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वाशिम जिल्ह्यातील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियंत्रणात असलेल्या रस्त्यांवरील वृक्षांची लाकूड चोरट्यांकडून तोड होत असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या संदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय व चौकशीत काय निष्पन्न झाले आहे व त्यानुसार दोषींवर कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

- (२) रस्त्याच्या कडेला असलेले शेतकरी रस्त्याच्या कडेची झाडे-झुडपे व गवत, कचरा शेतीकामाचे वेळी जाळून टाकतात. त्या वेळी शेजारीच असलेल्या झाडांना आग लागून झाडे कमकुवत होऊन कोसळतात. झाडे कोसळल्यानंतर सदर वृक्षांची चोरी होत आहे, हे निदर्शनास आले आहे. परंतु, अशा घटना निदर्शनास आल्यावर याबाबत संबंधीत पोलीस स्टेशनला तक्रार नोंदविण्यात आलेली आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

केंद्र शासनाच्या एकरकमी एफआरपी कायदा डावलून राज्यातील साखर
कारखान्यांनी ८०:२० हा सोयीस्कर फॉर्मूला वापरला असल्याबाबत

(२२) * ४७३३८ श्री.प्रकाश आंबिटकर (राधानगरी), डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) केंद्र शासनाच्या एकरकमी एफआरपी कायदा डावलून राज्यातील साखर कारखान्यांनी ८०:२० हा सोयीस्कर फॉर्मूला वापरला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या फॉर्म्युल्याप्रमाणे शेतकऱ्यांना ऊसाची मिळालेली बहुतांशी बिले बँका व विकास संस्थेने कर्जाला वर्ग केली असून उर्वरित कर्ज फेडल्याशिवाय नवीन कर्ज मिळणार नाहीत, असे शेतकऱ्यांना बँकानी कळविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शेतकऱ्यांनी केलेल्या परतफेडीच्या ७० ते ८० टक्के रक्कम बँका व विकास संस्थेने पुढील कर्जापोटी द्यावी अशा प्रकारच्या मागण्या राज्यातील शेतकऱ्यांच्या विविध संघटनांनी केलेल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या आहेत, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) ८० टक्के प्रमाणे FRP देण्याबाबत शासनाने कोणतेही आदेश काढलेले नाहीत. शेतकरी संघटनांचे प्रतिनिधी व साखर कारखान्यांचे प्रतिनिधी यांची बैठक होऊन त्यामध्ये सामंजस्याने FRP ची ८० टक्के प्रमाणे देयके अदा करणेबाबत उभय पक्षात ठरले. यानुसार कारखान्यांनी कार्यवाही केलेली आहे.

(२) नाही. तथापि, महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० मधील तरतुदीनुसार वित्तीय संस्थानी पिक उत्पादनासाठी दिलेल्या कर्जाचे वसुलीसाठी अशा उत्पादनाच्या विक्रीतून सांगड पध्दतीने (Linking Recovery) वसुली करण्याची तरतुद आहे. या तरतुदीनुसार जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका व विविध कार्यकारी सेवा सहकारी संस्था पिक कर्ज वसुलीची कार्यवाही करतात.

(३) नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उमरगा- लोहारा या रस्त्याच्या चौपदरीकरणाच्या कामात
 सुरक्षा नियमांचा अवलंब होत नसल्याबाबत**

(२३) * ५१५६४ श्री.जानराज चौगुले (उमरगा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील रा.म.मा.९ या रस्त्याच्या चौपदरीकरणाच्या कामात सुरक्षा

नियमांचा अवलंब होत नसल्याच्या कारणाने अनेक अपघात होत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यास जबाबदार असणाऱ्या संबंधितांवर कायदेशीर कारवाई होणेबाबत उमरगा-लोहारा येथील लोकप्रतिनिधी यांनी जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद यांना दिनांक ३० जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास लेखी पत्राद्वारे सुचित केले होते, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने संबंधिताद्वारे कोणतीच कार्यवाही अद्यापही झाली नाही, हे खरे आहे काय, उक्त प्रकरणी शासन कोणती व केव्हा कार्यवाही करणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

पुणे-हैद्राबाद राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ९ च्या कि.मी. २४९/००० ते कि.मी. ३४८/८०० रस्त्याच्या चौपदरीकरणाचे काम भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण यांचेमार्फत खाजगीकरणातून प्रगतीत आहे. वाहन चालकाने वाहन हयगयीने व निष्काळजीपणे चालविल्याने अपघात होत आहेत. असे पोलीस अधीक्षक (मुख्यालय), अपर पोलीस महासंचालक (वाहतुक), मुंबई यांनी कळविले आहे.

(२) लोकप्रतिनिधी यांनी जिल्हाधिकारी उस्मानाबाद यांना दिनांक ३० जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास लेखी पत्राद्वारे सुचित केले होते, हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद यांनी प्रकल्प संचालक यांना सुरक्षा नियमांचा अवलंब करणेबाबत कळविले आहे. या कामाच्या सवलतकाराकडून रस्ते सुरक्षा विषयक नियमांचे पालन निविदा शर्तीनुसार करण्यात येत असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, सोलापूर यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई-पुणे महामार्गाचे आठ पदरीकरण करण्याबाबत

(२४) * ४२३९६ श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.जयकुमार गोरे (माण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई-पुणे महामार्गाचे आठ पदरीकरण करण्याबाबतचा निर्णय दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास घेण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, निर्णयाचे स्वरूप काय आहे,
- (३) उक्त आठ पदरीकरणाच्या कामास साधारणतः किती निधी लागणे अपेक्षित आहे व सदर काम किती कालावधीत कशाप्रकारे पूर्ण करण्यात येणार आहे ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) द्रुतगती मार्गाच्या खालापूर पथकर नाका ते कुसगांव इंटर चेंज या भागात दोन बोगदे, दोन व्हाया डक्ट सह ८ पदरी मिसिंग लिंक रस्त्याच्या कामास मंत्रीमंडळाच्या पायाभूत सुविधा समितीने दिनांक ३०.११.२०१५ च्या बैठकीत मान्यता दिली आहे.

(३) या कामासाठी सन २०११-१२ दरसूची नुसार रु. ३२१५ कोटी खर्च अपेक्षित आहे.

सदर कामाचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार झाल्यावर मंत्रीमंडळाच्या पायाभूत सुविधा समितीच्या मान्यतेसाठी सादर करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

**महाड तालुक्यातील गांधारी नदीवरील नवीन पूल निधी
अभावी अपूर्णवस्थेत असल्याबाबत**

(२५) * ४९९६५ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाड (जि.रायगड) तालुक्यातील नाते, भावे व बिरवाडी येथील गांधारी

नदीवरील नवीन पुलाचे काम निधी अभावी अपूर्णावस्थेत असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त पुलाच्या कामाला सन २००८ मध्ये मंजूरी मिळाली व २०११ मध्ये काम सुरु झाल्यानंतर ८० लाख रुपयाची प्रशासकीय मान्यता असलेल्या या कामाला आत्तापर्यंत एक कोटी रुपये खर्चही झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, काम पूर्ण होण्यासाठी आवश्यक निधीची मागणीही संबंधित विभागाने केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त पुलाचे काम पूर्ण होण्यासाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

नाते येथील पुलाचे कामे अपूर्णावस्थेत आहे. भावे व बिरवाडी येथील पुलांची कामे अद्याप मंजूर नाहीत.

(२) नाते येथील पुलाच्या कामासाठी रु. ८० लक्ष इतक्या रक्कमेस प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे. या कामासाठी रु. १०१.३९ लक्ष इतका खर्च झाला आहे. काम अपूर्ण स्थितीत आहे.

(३) होय.

(४) गांधारी नदीवरील नाते पुलाचे उर्वरीत काम नाबार्ड-२१ अंतर्गत नाबार्डने मंजूर केलेले असून सदर पुलांचे काम निधी उपलब्धतेच्या अधीन राहून हाती घेण्याचे प्रस्तावित आहे.

भावे व बिरवाडी येथील पुलांची कामे मंजूरी निधी निकष व प्राधान्य क्रमानुसार हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

मानसरोवर कॉम्प्लेक्स सहकारी गृहनिर्माण संस्था (नियोजित) मर्या.

कामोठे (ता.पनवेल, जि.रायगड) या संस्थेच्या नोंदणीबाबत

(२६) * ५१५०९ श्री.संजय शिरसाट (औरंगाबाद पश्चिम) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मानसरोवर कॉम्प्लेक्स सहकारी गृहनिर्माण संस्था (नियोजित) मर्या.

कामोठे ता.पनवेल जि.रायगड या संस्थेच्या नोंदणीसाठी असहकार्य या सदराखाली सहनिबंधक सहकारी संस्था (सिडको) नवी मुंबई यांचेकडे दिनांक १६ ऑक्टोबर, २०१४ रोजी रितसर अर्ज केला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास सदर प्रस्तावावर तत्कालीन सहनिबंधक सहकारी संस्था सिडको नवी मुंबई यांनी बिल्डरशी संगनमत करून संस्थेच्या प्रवर्तकाला कोणतीही बाजू मांडण्याची संधी न देता दिनांक २२ सप्टेंबर, २०१५ रोजी प्रस्ताव नाकारण्यात आल्या बाबतची लेखी तक्रार लोकप्रतिनिधींनी मा.मंत्री (सहकार) यांचेकडे माहे जानेवारी, २०१६ रोजी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास तक्रारीच्या अनुषंगाने काय कार्यवाही करण्यात आली आहे वा करणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची काय कारणे आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) व (३) होय.

मा. लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे केलेली तक्रार प्राप्त झाली आहे. सदरची तक्रार ही नियोजित सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या नोंदणी संदर्भातील असून, नोंदणी विषयक अटी/ शर्तीची पूर्तता झाली नसल्याने सुनावणीची संधी देऊन नोंदणी अधिकारी, सहनिबंधक, सहकारी संस्था (सिडको), नवी मुंबई यांनी दिनांक २२.९.२०१५ रोजीचे आदेशान्वये सदरचा प्रस्ताव नाकारला आहे. या प्रकरणी सुनावणीअंती निर्णय दिलेला असल्याने त्याबाबत कार्यवाही करण्यासाठी संबंधितांनी रितसर अपिल करणे आवश्यक आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिंदखेडराजा तालुक्यातील (जि.बुलढाणा) राहेरीजवळील

खडकपूर्णा नदीवरील पुलाच्या दुरुस्तीबाबत

(२७) * ४९१७४ डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंदखेडराजा तालुक्यातील (जि.बुलढाणा) राहेरीजवळील खडकपूर्णा नदीपात्रावर १९७२ दरम्यान बांधण्यात आलेल्या ऐतिहासिक पुलावरून क्षमतेपेक्षा अधिक वाहतुक होत असल्याने या पुलाला हादरे बसत असल्यामुळे ऐतिहासिक

पुल धोक्यात आल्याचे नुकतेच माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पूलाची १९७२ पासून अद्यापी देखभाल व दुरुस्ती झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ऐतिहासिक पुलाची दुरावस्था झालेली असून पुलाचे कठडे तुटलेले असून दररोज लहान-मोठे अपघात घडत असून आतापर्यंत अनेकांचा बळी गेला असल्यामुळे या पुलाची त्वरित दुरुस्ती करण्याबाबत नागरिकांची सातत्याने मागणी करूनही अद्यापी शासन स्तरावर कोणतीही कार्यवाही झालेली नाही, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने पाहणी व चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, तदनुसार शासनस्तरावर काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) पुलाचे तुटलेले कठडे दुरुस्ती व संरक्षक उपाय योजनेचे काम सन २०१५-१६ च्या गट ड कार्यक्रमात मंजूर असून निविदा प्रक्रिया प्रगतीत आहे. निधी उपलब्धतेनुसार सदर पुलाच्या दुरुस्तीचे काम करण्यात येईल.

(४) होय.

मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, अमरावती यांनी सदर पुलाची पाहणी केली आहे.

सदर पुल सुस्थितीत असून पुलाचे expansion joint ची पुनर्स्थापना करण्याची गरज आहे. सदरचे काम निधी, निकष व मंजूरीच्या अधिन राहून हाती घेण्याचे प्रस्तावित आहे.

बुलढाणा जिल्हा केंद्रीय सहकारी बँकेत जिल्हा परिषदेचा निधी अडकल्याबाबत

(२८) * ४९२४३ श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा जिल्हा परिषदेच्या विविध विभागातील योजनांची तसेच सेवा निवृत्त कर्मचा-यांचे थकीत वेतनाची सन २०१२-२०१३ पासून सुमारे १२३ कोटी रुपयांची रक्कम बुलढाणा जिल्हा केंद्रीय सहकारी बँकेचा परवाना रद्द झाल्याने अडकून पडली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर रक्कम जिल्हा परिषदेला प्राप्त करून देण्यासाठी शासनाने कोणती उपाय योजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, जिल्हा परिषदे चा निधी बुलडाणा केंद्रीय सहकारी बँकेत अडकल्यामुळे व बँक अवसायनात निघाल्याने योजना राबविता आल्या नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, यामुळे जिल्हा परिषदेने निश्चित केलेल्या योजनांचा लाभार्थ्यांना लाभ देण्यासाठी शासनाने कोणती पर्यायी उपाय योजना केली वा करण्यांत येत आहे,
- (५) नसल्यास, त्याची कारणे कोणती ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(२) सदरची रक्कम जिल्हा परिषदेला परत करण्यासाठी बँकेचे व्यवहार पुर्ववत होणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासन, राज्य शासन व नाबार्डद्वारे बुलडाणा जि.म.स. बँकेस अनिवार्य ७ % CRAR राखण्यासाठी बँकेस बँकींग परवाना मिळण्यासाठी शासकीय भागभांडवल स्वरूपात अर्थसहाय्य रु. २०६.९९ कोटी उपलब्ध करून दिले आहे व बँकेने बँकींग परवाना मिळण्यासाठी नव्याने रिझर्व्ह बँकेकडे अर्ज सादर केला आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) जिल्हा परिषदेचा निधी परत करण्याकरिता आयुक्त तथा निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे स्तरावर पाठपूरावा चालू आहे

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

आदिवासी विभागाने मागील ८ महिन्यात फक्त

२५ टक्केच निधी खर्च केला असल्याबाबत

(२९) * ४३४२६ श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.मधुकरराव चव्हाण (तुळजापूर), श्री.सिध्दराम म्हेत्रे (अक्कलकोट), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील आदिवासींचा सर्वांगीण विकास होण्यासाठी राज्य सरकार निधी

- देत असताना शासकीय यंत्रणाच आदिवासींच्या विकासाला खीळ घालत असल्याचे वास्तव समोर येत असून चालू आर्थिक वर्षासाठी शासनाने लोकसंख्येनुसार ५ हजार १७० कोटी रुपयांचा निधी मंजूर केला परंतु आदिवासी विभागाने मागील ८ महिन्यात त्यापैकी फक्त २५ टक्केच निधी खर्च केला असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली , हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उर्वरित ३ हजार ८०० कोटी खर्चाचे आव्हान विभागासमोर असून वेळेअभावी निधी परत जाण्याची शक्यता निर्माण झाली असल्याने आदिवासींचा वर्ग उपेक्षित राहिली आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरील खर्चाचा विनियोग न करणाऱ्या संबंधितांवर शासनाने काय कार्यवाही केली वा करणार आहे,
- (४) नसल्यास, सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

शासनाने अर्थसंकल्पित करून दिलेल्या रु. ५१६८.९९ कोटी तरतूदीपैकी फेब्रुवारी, २०१६ अखेर रु. २१८९.२२ कोटी इतका निधी खर्च झालेला असून त्याची टक्केवारी ४२.३५ टक्के इतकी आहे.

- (२) काही योजना उशिरा सुरु झाल्याने त्यांना निधी देण्याची कार्यवाही सुरु आहे. माहे मार्च, २०१६ अखेरपर्यंत सदरचा निधी खर्च करण्याबाबतची कार्यवाही संबंधित नियंत्रण अधिकारी यांचेकडून सुरु आहे. तसेच ज्या यंत्रणांकडील निधी खर्च होणार नाही, आणि ज्या यंत्रणांना जादा निधीची आवश्यकता आहे त्यांना पुनर्विनियोजनाद्वारे निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.
- (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भुसावळ शहरासह तालुक्यात सहकारी संस्थांवर
अवसायकांची नियुक्ती केल्याबाबत**

- (३०) * ४०२०८ श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) भुसावळ शहरासह तालुक्यातील एकूण १७ सहकारी संस्थांवर अवसायकांची

नियुक्ती माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रत्यक्षात १७ पैकी केवळ ५ संस्थांवर अवसायकांनी पदभार स्वीकारला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त बाब १ व २ नुसार चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(४) असल्यास, पदभार स्वीकारण्यास विलंब करणा-या १२ अवसायकांवर शासनाद्वारे कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा येणार आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही. तथापि, सन १९९९ मध्ये १, सन २००० मध्ये ३, सन २०१२ मध्ये ११, सन २०१३ मध्ये १, सन २०१४ मध्ये १, याप्रमाणे एकूण १७ संस्थांवर सन २०१६ पूर्वीच अवसायानाची कार्यवाही सहाय्यक निबंधक, भुसावळ कार्यालयाकडून करण्यात आली आहे.

(२) होय.

(३), (४) व (५) होय. विलंबाबाबत संबंधितांचा खुलासा मागविण्यात आलेला आहे. त्यांचा खुलासा विचारात घेऊन त्यांच्यावर नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

**राज्यातील विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या आश्रम शाळांना
जोडून असलेल्या सव्वाशे कनिष्ठ महाविद्यालयांचे
वेतन अनुदान मिळाले नसल्याबाबत**

(३१) * ४२७३० श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या आश्रम शाळांना जोडून असलेल्या सव्वाशे कनिष्ठ महाविद्यालयांचे वेतन अनुदान मिळाले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर महाविद्यालयाचे वेतन अनुदान तात्काळ देण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) व (३) सदर प्रस्तावासंदर्भात उच्चस्तरीय समितीने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांच्या माहितीसह व मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार प्रस्ताव मंत्रिमंडळासमोर फेर सादर करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

सोलापूर येथील देहू आळंदी ते पंढरपूर या पालखी मार्गावरील बोंडले या गावी रस्त्याच्या दुतर्फा असलेल्या अतिक्रमणांवर केलेल्या कारवाईबाबत

(३२) * ४३८४१ श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), श्री.सुरेश लाड (कर्जत) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर येथील देहू आळंदी ते पंढरपूर या पालखी मार्गावरील बोंडले या गावी रस्त्याच्या दुतर्फा असलेली व्यावसायिकांची दुकाने व जुन्या इमारती सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सोलापूर यांनी दिनांक २६ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास हटविल्या, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या कारवाईत विस्थापित होणाऱ्यांच्या नुकसानीचे पंचनामे करून तसे त्यांना नुकसान भरपाई मिळावी अशी मागणी जिल्हयाच्या लोकप्रतीनिधींनी जिल्हाधिकारी, सोलापूर तसेच शासनाकडे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान लेखी पत्राद्वारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती तातडीची मदत संबंधितांना केली आहे अथवा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) विषयाकित्त रस्ता हा संत श्री.जानेश्वर महाराज व संत श्री. तुकाराम महाराज पालखी मार्गाचा भाग असून बोंडले या ठिकाणी सदर मार्गाची

मध्यापासून हद्द प्रत्येक बाजूस २० मीटर आहे. मौजे बॉडले येथील शासकीय रस्त्याच्या हद्दीतील अतिक्रमणे हटविण्याची कार्यवाही ही मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल याचिका क्रमांक ५०३२/२०१३ वर मा. उच्च न्यायालयाने दि. ०३.०८.२०१५ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुदखेड (जि. नांदेड) येथील रेल्वे ब्रिजचे काम अपूर्ण असल्याबाबत

(३३) * ५०७१६ श्रीमती अमिता चव्हाण (भोकर), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुदखेड (जि.नांदेड) येथील रेल्वे ब्रिजचे काम अद्याप सुरु झाले नाही त्यामुळे शहरवासियांना फाटक पडल्यानंतर तासनतास ताटकळत थांबावे लागत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शहरातील अंतर्गत रस्ते खड्डेमय झाले आहेत, नाले कचऱ्याने तुडूंब भरल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रश्न १ नुसार शासनाने निर्णय घेऊन सदर पुलाचे काम सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) तसेच, उक्त प्रश्न २ व ३ नुसार शहरातील रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत तसेच कचरा भरलेल्या नाले साफ करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(२) मुदखेड शहरांतर्गत रस्ते व नाले देखभालीसाठी नगर परिषद, मुदखेड यांचे कार्यक्षेत्रात येतात.

शहरातील नाल्या व रस्त्यांची साफसफाई नियमित करण्यात येते असे नगरपालिका मुदखेड यांनी कळविले आहे.

(३) शासनाने रेल्वे भुयारी मार्ग व जोडरस्त्यांच्या कामास रु. ५०० लक्ष रकमेस दि.२०/३/२०१० रोजीच्या शासन निर्णयानुसार प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली आहे. रेल्वे विभागास भुयारी मार्गाचे कामासाठी आवश्यक रु. ३७१.५३ लक्ष निधीपैकी रु.२५१.०० लक्ष इतका निधी वर्ग करण्यात आला आहे. रेल्वे विभागाने भुयारी मार्गाचे काम पूर्ण केले आहे.भुयारी मार्गाच्या जोड रस्त्याचे कामासाठी निविदा निश्चित करण्यात आली आहे. तथापि जोडरस्त्यासाठी आवश्यक जमिन नगरपालिका मुदखेड यांनी सा.बां. विभागाच्या ताब्यात दिली नसल्याने कंत्राटदारांना काम सुरु करण्याचे आदेश देणे शक्य झालेले नाही. नगरपालिकेकडून जागा ताब्यात मिळाल्यावर काम हाती घेवून पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(४) नगरपालिका मुदखेड यांच्यामार्फत रस्त्याची दुरुस्ती व नाले साफ करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे. तसेच काही आवश्यक काम मंजूरी निधी निकष व प्राधान्य क्रमानुसार हाती घेण्याची नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र राज्य सहकारी गृहनिर्माण आर्थिक महामंडळाला चुकीच्या धोरणामुळे १०० कोटीचे नुकसान झाल्याबाबत

(३४) * ४८५९९ श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.इम्तीयाज सय्यद (औरंगाबाद मध्य) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य सहकारी गृहनिर्माण आर्थिक महामंडळाला चुकीच्या धोरणामुळे १०० कोटीचे नुकसान झाल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, २००९ ते २०१५ या कालावधीत प्राप्त झालेली भाडेपट्टीची रक्कम आणि दरातील वाढीमुळे मिळणारी भाडेपट्टीतील रक्कम यातील मोठ्या फरकामुळे महामंडळाला ४६ कोटीचे नुकसान झाल्याचे सदानंद गुरव यांच्या समितीने केलेल्या लेखा परीक्षणाच्या अहवालात निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर महामंडळाच्या सर्व व्यवहारांची व महामंडळाकडे असणाऱ्या इमारती, भूखंड इ. च्या व्यवहारांची विशिष्ट समिती स्थापन करून चौकशी करण्यात येणार आहे काय,
- (४) असल्यास, कधीपासून चौकशीला सुरुवात करण्यात येणार आहे,
- (५) तसेच, महामंडळाच्या गैरव्यवहार करणाऱ्या अधिकारी, तत्कालीन अध्यक्ष यांच्यावर काय कारवाई केली वा करणार आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय,

श्री. सदानंद गुरव, विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था, (फिरते पथक), मुंबई यांच्या दि. २८.१२.२०१५ रोजीच्या अहवालामध्ये संस्थेचे किमान ४६ कोटी इतके नुकसान झाले असल्याचे नमूद केले आहे.

(३) होय,

उपरोक्त अहवालामध्ये नमूद केलेनुसार सदर मुद्यांबाबत महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८३ अन्वये प्राधिकृत अधिकाऱ्याची नेमणूक करून चौकशी करण्यात येईल.

(४) व (५) तात्काळ प्राधिकृत अधिकाऱ्याची नेमणूक करून एक महिन्यात चौकशी सुरु करण्यात येईल. महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८३ अन्वयेचा अहवाल प्राप्त झालेनंतर सहकार कायद्यातील तरतूदीनुसार कलम ८८ अन्वये संबंधित जबाबदार संचालक व अधिकाऱ्यांविरुद्ध पुढील कारवाई करण्यात येईल.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद शहरातील जालना रस्त्यावरील वसंतराव नाईक चौक
येथील उड्डाणपुलाची लांबी वाढविण्याबाबत**

(३५) * ४९०७० श्री.अतुल सावे (औरंगाबाद पूर्व) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद शहरातील जालना रस्त्यावरील वसंतराव नाईक चौक येथील

उड्डाणपुलाची लांबी वाढविण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ यांचेकडे दिनांक २६ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास पत्राद्वारे निवेदन देऊन केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पूलाची लांबी अग्रसेन चौकापर्यंत वाढविण्याच्या अनुषंगाने कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे व त्याबाबत ३५ कोटीचा अतिरिक्त निधी मंजूर करावा असा प्रस्तावही महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाकडे प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जालना रोडवरील वसंतराव नाईक चौक येथील उड्डाणपूलाची लांबी अग्रसेन चौकापर्यंत वाढविण्याबाबत व सदर पुलासाठी लागणारा अतिरिक्त निधी मंजूर करण्याबाबतच्या निर्णयात्मक कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) सदरहू उड्डाणपूलाची लांबी अग्रसेन चौकापर्यंत न वाढविता आहे त्या मंजूर आराखड्यानुसार बांधकाम करावे असा निर्णय महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने घेतला आहे. त्यामुळे ३५ कोटीचा अतिरिक्त निधी मंजूर करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे कोसेसरी (ता.डहाणू, जि.पालघर) येथे सूर्या नदीवर पूल बांधण्याबाबत

(३६) * ५१३०० श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.विलास तरे (बोईसर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे कोसेसरी (ता.डहाणू, जि.पालघर) येथे सूर्या नदीवर पूल बांधून मिळणेची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी अधिकांक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, ठाणे यांचेकडे दिनांक २८ जुलै, २०१५ रोजीच्या पत्रान्वये केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, १००% आदिवासी लोकवस्ती असलेल्या गावातील सुमारे १८ हजार लोकांना पूलाअभावी ३० कि.मी. चा वळसा घालून प्रवास करावा लागत असल्याने इंधन व वेळ दोन्ही वाया जात आहे याची शासन दखल घेणार आहे काय,

- (३) असल्यास, प्रश्न भाग १ चे उत्तर होय असल्यास या मागणीबाबत शासनाने आता पर्यंत काय कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) होय.

(३) व (४) विषयांकित पूलाच्या बांधकामाचा प्रस्ताव आदिवासी विकास विभागाच्या विचाराधीन आहे.

**अमरावती विभागात सुमारे ५ हजार कोटी रुपये गुंतवणुकीच्या
 उद्योगांचे प्रस्ताव अद्याप कागदावरच असल्याबाबत**

(३७) * ४६९७७ प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात औद्योगिकदृष्ट्या मागासलेल्या अमरावती विभागात सुमारे ५ हजार कोटी रुपये गुंतवणुकीच्या उद्योगांचे प्रस्ताव अद्याप कागदावरच असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, या भागात उद्योगांना प्रोत्साहन व सवलती देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
 (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) हे खरे नाही.

(२) सामूहिक प्रोत्साहन योजनेतर्गत अमरावती विभागामध्ये एकूण २४ विशाल प्रकल्पांना मान्यता दिली असून त्यात आश्वासित गुंतवणूक रु.१४५७६ कोटी प्रस्तावित असून २२१५८ व्यक्तींना रोजगाराच्या संधी प्रस्तावित आहेत.

तसेच "मेक इन इंडीया" या कार्यक्रमांमध्ये अमरावती विभागातील प्रस्तावित सूक्ष्म, लघु, मध्यम व मोठे उद्योगांतर्गत एकूण २३५ उद्योजकांनी शासनासमवेत सामंजस्य करार केले असून त्यामधील प्रस्तावित भांडवली गुंतवणूक रु. २८६० कोटी व ८१८६ व्यक्तींना रोजगाराच्या संधी प्रस्तावित आहेत.

या विभागातील ५ विशाल प्रकल्पांना व ३ मोठ्या प्रकल्पांना पात्रता प्रमाणपत्र देण्यात आले असून त्यांना प्रोत्साहनेही देण्यात आली आहेत.

तसेच एम आय डी सी ने या विभागात एकूण ४३ औद्योगिक क्षेत्रे स्थापन केली असून त्यासाठी एकूण ६३९९.१२ हे आर जमीन संपादीत करण्यात आली आहे. या विभागात महामंडळाने ५९८८ भूखंडापैकी ५३१८ भूखंडाचे वाटप केले आहे.सद्यस्थितीत १५८२ भूखंडावरील उद्योगामध्ये उत्पादन सुरु असून त्यातून ३४,२४९ व्यक्तींना रोजगार निर्माण झाला आहे.

नांदगाव पेठ, अमरावती येथे वस्त्रोद्योग पार्क स्थापन केला असून सदर ठिकाणी मे. रेमंड टेक्सटाईल्स यांचेकडून अतिविशाल वस्त्रोद्योग प्रकल्प स्थापन करण्याचे प्रस्तावित आहे. तसेच शासनाने विदर्भातील नागपूर व अमरावती विभागातील विशाल व अतिविशाल प्रकल्पांना १००% ढोबळ मुल्यवर्धीत करावर आधारित प्रोत्साहने देण्याचा नुकताच निर्णय घेतला असून त्यामुळे सदर भागात अधिक गुंतवणूक होवून औद्योगिकरणास चालना मिळणार आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कौटुळी (ता.आटपाडी, जि.सांगली) ते सांगोला तालुक्यातील लोटेवाडी (जि.सोलापूर) या दोन जिल्ह्यांना जोडणारा नदीवर पुल उभारण्याबाबत

(३८) * ४५३५६ श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आटपाडी तालुक्यातील कौटुळी (जि.सांगली) ते सांगोला तालुक्यातील लोटेवाडी (जि.सोलापूर) या दोन जिल्ह्यांना जोडणारा माण नदीवर पुल नसल्याने तेथील जनतेला वाहतुकीस अनेक अडचणी येऊन मोठ्या प्रमाणात अपघात होत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पुल उभारण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त ठिकाणी तात्काळ पुल उभारण्याबाबत शासन स्तरावर काय कार्यवाही करण्यात आली आहे वा येत आहे,

(४) असल्यास, त्याकरिता किती निधीची तरतूद करण्यात आली आहे वा येत आहे,

(५) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय.

(३), (४) व (५) प्रश्नाधीन रस्त्याचे काम मंजूरी व निधीच्या उपलब्धतेच्या अधीन राहून हाती घेण्याचा प्रयत्न राहिल.

अंबाजोगाई तालुक्यात संजय गांधी निराधार योजना अनुदान समितीची गेल्या दीड वर्षांपासून बैठक न झाल्याने सुमारे २ हजार अर्ज प्रलंबित असल्याबाबत

(३९) * ५०२१९ अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी) : सन्माननीय विशेष सहाय्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अंबाजोगाई तालुक्यात संजय गांधी निराधार योजना अनुदान समितीची गेल्या दीड वर्षांपासून बैठक न झाल्याने सुमारे २ हजार वृद्ध, निराधार, विधवा व अपंग यांचे अर्ज प्रलंबित असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाकडून चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय निष्पन्न झाले आहे वा सदरहू समितीची तातडीने बैठक घेण्यात येऊन संबंधित योजनेचा लाभ मिळवून देण्याबाबत शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) नाही.

संजय गांधी निराधार अनुदान योजना समितीच्या दि.२९.१०.२०१५ व दि. ०५.०२.२०१६ रोजी बैठका घेऊन प्राप्त प्रकरणांवर निर्णय घेण्यात आलेले आहेत.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सातगांव डोंगरी (जि.जळगांव, ता.पाचोरा) येथील पाचोरा तालुका
शिक्षण संस्थेने चालविलेल्या निवासी आश्रमशाळेत स्थानिक
विद्यार्थ्यांना शाळेत प्रवेश देवून केलेला गैरव्यवहार**

(४०) * ४७१९१ श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय आदिवासी

विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) स्थानिक विद्यार्थ्यांना स्थानिक आश्रमशाळेत प्रवेश देता येत नाही असा शासनाचा नियम आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सातगांव डोंगरी (जि.जळगांव, ता.पाचोरा) येथील पाचोरा तालुका शिक्षण संस्थेने चालविलेल्या निवासी आश्रमशाळेत स्थानिक विद्यार्थ्यांना शाळेत प्रवेश देऊन शासनाच्या अनुदानात सन २००५ पासून सन २०१५ पर्यंत गैरव्यवहार केल्याचे माहे मे, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर आश्रमशाळेची पटपडताळणी व विद्यार्थ्यांची तपासणी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, चौकशीनुसार पुढे कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

सदरची शाळा १९७२ पासून सुरु असून सदर शाळेत आदिवासी निवासी विद्यार्थ्यांसोबत गावातील स्थानिक विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिलेला आहे. परंतु स्थानिक विद्यार्थ्यांना फक्त शैक्षणिक सवलत दिली जात होती. शासन निर्णय दि.५.१.१९९५ मधील परिच्छेद क्र.६ नुसार आश्रमशाळेच्या गावात दुसरी कुठलीही शाळा सुरु नसेल तर गावातील सर्व विद्यार्थ्यांना प्रवेश देणेबाबत निर्देश आहेत. गावात दुसरी शाळा नसल्याने सदर शासन निर्णयानुसार गावातील स्थानिक विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये म्हणून त्यांना प्रवेश दिलेला आहे. तसेच गावातील स्थानिक विद्यार्थांवर कोणतेही शासकीय अनुदान संस्थेने घेतलेले नाही.

(३) व (४) शालेय शिक्षण विभागामार्फत दि. ३.१०.२०११ रोजी संपूर्ण महाराष्ट्रात एकाचवेळी सर्व शाळांची पटपडताळणी केली. त्यामध्ये सदर शाळेची पटपडताळणी केली आहे. त्यासोबत सदर आश्रमशाळांची दरवर्षी तपासणी केली जाते. आजमितीस शाळेत १ ते १० पर्यंत आदिवासी मुलांचे नियमित वर्ग सुरु आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात औद्योगिक वसाहतील प्लॉट ज्या कारखानदारांनी घेवून
अद्याप कारखाना सुरु केलेला नाही अशा कारखानदारांसाठी
संजीवनी योजना राबवण्याबाबत**

(४१) * ५१५९० श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर), श्री.संजय सावकारे
(भुसावळ) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील
काय :-

- (१) राज्यात औद्योगिक वसाहतील प्लॉट ज्या कारखानदारांनी घेवून अद्याप कारखाना सुरु केलेला नाही अशा कारखानदारांसाठी संजीवनी योजना राज्य शासनाने माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान सुरु केली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, आतापर्यंत किती उद्योजकांनी या योजनेचा लाभ घेण्यात स्वारस्य दाखविले आहे,
- (३) असल्यास, उक्त बाब १ व २ नुसार चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (४) असल्यास, उद्योग सुरु न करणाऱ्या प्लॉट धारकांवर शासन काय कारवाई केली वा करण्यात येणार आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) होय. हे खरे आहे.

(२) संजीवनी योजनेअंतर्गत आतापर्यंत ८८५ उद्योजकांनी या योजनेचा लाभ घेण्यात स्वारस्य दाखविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) ज्या भूखंडांचा विहित विकास कालावधी दिनांक ३१/८/२०१३ पूर्वी संपुष्टात आलेला असून ते भूखंड अद्यापही मोकळे आहेत आणि त्यानी उद्योग संजीवनी योजनेचा लाभ घेतलेला नाही. अशा भूखंडधारकांवर महामंडळाच्या धोरणानुसार व करारनाम्यात नमूद करण्यात आलेल्या अटीनुसार भूखंड परत ताब्यात घेण्याची कार्यवाही महामंडळाकडून करण्यात येणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई-नाशिक महामार्गाची दुरुस्ती करणेबाबत व पडघा आणि इगतपुरी येथील टोलसाठी निर्धारित केलेले अंतर कमी असल्याने एकाच ठिकाणी टोल आकारणी करणेबाबतच्या मागणीबाबत

(४२) * ४७८३२ श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-नाशिक राष्ट्रीय महामार्गाची मोठ्या प्रमाणात दुरावस्था झाली असतानाही पडघा आणि इगतपुरी येथील दोन ठिकाणी टोल वसुली करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्याची दुरुस्ती कामे त्वरित करण्यात यावीत व पडघा आणि इगतपुरी हे अंतर टोलसाठी शासनाने विहित केलेल्या अटीत बसत नसल्याने एकाच ठिकाणी टोल वसूल करण्याची मागणी मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांचेकडे स्थानिक लोकप्रतिनिधींवरून सातत्याने होत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत पाटील : (१) भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण यांचेमार्फत मुंबई-नाशिक राष्ट्रीय महामार्ग क्र.३ (जुना) च्या वडपे (कि.मी.५३९/५००) ते गोंदे (कि.मी.४४०/००) ह्या ९९.५० कि.मी. महामार्गाच्या चौपदरीकरणाचे काम

खाजगीकरणामधून पूर्ण करण्यात आले असून करारनाम्यानुसार पथकर वसुली सुरु असल्याचे व करारनाम्यानुसार रस्त्याची देखभाल व दुरुस्तीची जबाबदारी सवलतकार मे.मुंबई-नाशिक एक्सप्रेसवे यांची आहे, तथापि करारनाम्यातील तरतूदीनुसार रस्त्याची देखभाल व दुरुस्ती सवलतकाराने न केल्याने सवलतकार मे, मुंबई-नाशिक एक्सप्रेसवे यांचेकडून ३१.०५.२०१५ पर्यंत रु. ६.५१ कोटी दंड वसूल केला असून अजून रु. ५.३६ कोटी दंडाची वसुलीची प्रक्रिया सुरु असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नाशिक यांनी कळविले आहे.

(२) अशा स्वरूपाचे निवेदन सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांचेकडे प्राप्त झालेले नाही.

मुंबई आग्रा राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ३ (जुना) वरील घोटी (कि.मी. ४५५/४८५) व पडघा (कि.मी. ५३२/६९०) ह्या दोन पथकर नाक्यामधील अंतर हे ७७.२०५ कि.मी. असून केंद्रशासनाच्या रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाच्या पथकर वसुली धोरण २००८ च्या अधिसूचनेतील एकाच राष्ट्रीय महामार्गाच्या दोन पथकर नाक्यांमधील किमान अंतर ६० कि.मी. असावे ह्या तरतूदीनुसारच असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नाशिक यांनी कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणतांबा (जि.अहमदनगर) परिसरातील १०-११ गावातील शेतकरी
वर्गाला कृषी उत्पन्न बाजार समितीची शाखा नसल्याबाबत**

(४३) * ४९६९२ श्री.भाऊसाहेब कांबळे (श्रीरामपूर), अॅड.यशोमती ठाकूर
(तिवसा) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणतांबा (जि.अहमदनगर) परिसरातील १०-११ गावातील शेतकरी वर्गाला कृषी उत्पन्न बाजार समितीची शाखा नसल्यामुळे अनेक अडचणीचा सामना करावा लागत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुणतांबा येथे बाजार समितीची शाखा सुरु करण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली आहे वा करणार आहे,

(३) नसल्यास, त्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही. पुणतांबा हे राहाता कृषि उत्पन्न बाजार समितीच्या कार्यक्षेत्रात ठिकाण असून साकुरी राहाता येथील मुख्य बाजार आवारापासून १५-२० कि.मी. अंतरावर आहे. साकुरी-राहाता मुख्य बाजार आवारात सर्व शेतमालाची खरेदी विक्रीचे व्यवहार होत असल्यामुळे शेतक-यांना अडचणीचा सामना करावा लागत नाही.

(२) व (३) राहाता कृषि उत्पन्न बाजार समितीचा उपबाजार पुणतांबा येथे सुरु करण्यासाठी सन २०१२ मध्ये अधिसूचना प्रसिध्द करण्यात आली होती. तथापि त्याठिकाणी जागा उपलब्ध न झाल्यामुळे अद्यापपर्यंत उपबाजार सुरु झालेला नाही. बाजार समितीकडून जागा मिळविण्याचे प्रयत्न सुरु आहेत.

राज्यात जेष्ठ नागरिकांसाठी आखलेले सर्वसमावेशक धोरण

(४४) * ४९०३२ श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शासनाने जेष्ठ नागरिकांसाठी सर्वसमावेशक धोरण राबविण्याचा निर्णय माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामध्ये कोणकोणत्या बाबींचा समावेश करण्यात आला आहे,

(३) तसेच, त्यानुसार शासनाने आतापर्यंत कोणती तातडीची कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) जेष्ठ नागरिक धोरणाची अंमलबजावणी विविध विभागाकडून करण्यात येते. यामध्ये १) जेष्ठांच्या सुरक्षा व आरोग्याबाबत, २) प्रत्येक तालुक्यात जेष्ठांसाठी विरंगुळा केंद्र, ३) रुग्णालयात उपचार आणि दाखल करून घेताना जेष्ठांना

प्राधान्य, ४) संजय गांधी निराधार योजनेतर्गत दारिद्र्य रेषेखालील आणि रु. २१,०००/- इतके वार्षिक उत्पन्न असलेल्या जेष्ठाना दरमहा रु. ६००/- अनुदान, ५) जेष्ठांच्या सुरक्षेसाठी पोलीस खात्याची मदत घेण्याची तरतूद, ६) रुग्णालय आणि जवळच्या पोलीस ठाण्यात जेष्ठ नागरिकांच्या नावाची यादी ठेवणे, ७) मनोरंजन व विरंगुळा योजना, ८) नागरी क्षेत्रातील गृहनिर्माण संकुलात विरंगुळा व स्मृतिभ्रंश केंद्राची सुविधा अनिवार्य, ९) बसमध्ये किमान ४ आसने आरक्षित, १०) महापालिका, नगरपालिकांत जेष्ठ नागरिक कक्ष, सिनेमागृह, नाट्यगृहे येथे किमान १० आसने आरक्षित, ११) निराधार व दारिद्र्यरेषेखालील जेष्ठांना विनाशुल्क आरोग्य विषयक सवलती १२) सवलतीच्या दरात आरोग्य विषयक उपकरणे व जेनरिक औषधे, १३) विरंगुळा केंद्रात फिजिओथेरेपी, नेत्र तपासणी, योगासने, आरोग्यशिबिर यांचे आयोजन तसेच रक्तदाब व रक्तशर्करा तपासणी सोय, १४) एस.टी. भाड्यामध्ये सवलत, १५) जेष्ठ नागरिकांना ओळखपत्र, १६) वृद्ध साहित्यिक व वृद्ध कलावतांना मानधन इत्यादी बाबींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

(३) राज्याच्या सर्वसमावेशक जेष्ठ नागरिक धोरण-२०१३ ची अंमलबजावणीबाबत शासनाच्या दि. २८ ऑक्टोबर, २०१३ च्या पत्रान्वये सर्व संबधित प्रशासकीय विभागांना योजनाबाबत माहिती आर्थिक भारासह विभागास सादर करण्याबाबत कळविण्यात आलेले आहे. तसेच यासंदर्भात वारंवार स्मरणपत्रानेही विनंती करण्यात आलेली आहे. सदर धोरणाच्या अंमलबजावणी करण्याबाबत सामाजिक न्याय विभागामार्फत अ) जेष्ठ नागरिकांसाठी जीवन आवश्यक सोई सुविधा पुरविल्या जातात. ब) अनुदानित वृद्धाश्रमात जेष्ठ नागरिकांसाठी विनाशुल्क प्रवेश दिला जातो. क) अनुदानित वृद्धाश्रमांत जेष्ठ नागरिकांसाठी निवास, भोजन, औषध यासाठी शासन निर्णय दि.२९ डिसेंबर, २०११ अन्वये दरमहा दरडोई रु. ९००/- असा परिरक्षण (परिपोषण) दर दि. १ जानेवारी, २०१२ पासून लागू केला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंद्रपूर जिल्हयातील ब्रम्हपूरी येथे एम.आय.डी.सी.मंजूर करण्याबाबत

(४५) * ४५६६६ श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्हयातील ब्रम्हपूरी या शहराला ब्रिटीश सरकारने सन १८७४ मध्ये तालुक्याचा दर्जा दिल्यामुळे आज १४३ वर्ष होऊन सुध्दा तालुका मुख्यालय असलेल्या ब्रम्हपूरी येथे अद्यापही उद्योग विभागाच्या वतीने एम.आय.डी.सी. मंजूर करण्यात आलेली नसल्यामुळे अनेक उद्योजकांना आपला उद्योग उभा करण्यासाठी अडचणी निर्माण होत असल्याची माहिती दिनांक २९ जानेवारी २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ब्रम्हपूरी येथे एम.आय.डी.सी. मंजूर होण्यासाठी लोकप्रतिनिधींनी लेखी निवेदन मुख्यमंत्री आणि उद्योग मंत्री यांना दिले आहेत, तसेच या संदर्भात बैठक घेण्याबाबत लेखी निवेदन पत्र क्र.विव/ब्रम्ह/१००५/२०१६, दिनांक १२ जानेवारी २०१६ रोजी लोकप्रतिनिधींनी मा.उद्योग मंत्री यांना दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ब्रम्हपूरी येथे एम.आय.डी.सी. मंजूर करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा करण्यात येणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) व (२) चंद्रपूर जिल्हयातील ब्रम्हपूरी तालुक्यात एम.आय.डी.सी.स्थापन करण्यासंबंधीचे निवेदन लोकप्रतिनिधींनी यांनी दिनांक १७/१२/२०१५ रोजी चंद्रपूर जिल्हयाचे पालकमंत्री यांना दिले आहे.

(३) चंद्रपूर जिल्हयातील ब्रम्हपूरी एम.आय.डी.सी.स्थापन करण्याच्या अनुषंगाने प्रादेशिक अधिकारी, नागपूर यांनी दिनांक २३/२/२०१६ रोजी तहसिलदार, ब्रम्हपूरी यांना ब्रम्हपूरी तालुक्यात कोरडवाहू, एकपिकी आणि निसर्गावर आधारित पडीत खाजगी जमिनी आणि शासकीय जमिनीच्या उपलब्धतेबाबतचा अहवाल सादर करण्याबाबत कळविले असून अहवाल अप्राप्त आहे. तरी अहवाल प्राप्त होताच पुढील कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**लोकशाहिर अण्णाभाऊ साठे महामंडळात झालेल्या कोटयवधी
रुपयांच्या कार गैर व्यवहाराबाबत**

(४६) * ४३९९७ श्री.सुभाष साबणे (देगलूर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लोकशाहिर अण्णाभाऊ साठे महामंडळात माहे जुलै, २०१५ मध्ये वा दरम्यान कोटयावधी रुपयांचा कार घोटाळा निदर्शनास आला, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या महामंडळाने मातंग आणि तत्सम जातीसाठी असलेल्या या गाड्या ब्राम्हण, ठाकूर अन मुस्लिमांना देण्यात आल्या, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,
- (४) चौकशीनुसार पुढे कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) होय.

(३) साहित्यरत्न लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे विकास महामंडळात झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत सी.आय.डी मार्फत चौकशी सुरु आहे.

(४) वाहन वितरणामध्ये साहित्यरत्न लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे विकास महामंडळाकडून ५ वाहनांची रक्कम रु. ८०.३८ लाख व्याजासह वसुली करण्यात आली आहे. सी.आय.डी. कडे जप्त असलेल्या वाहनांचा रितसर ताबा मिळवण्याकरिता न्यायालयाकडे मालमत्ता परत मिळवण्याकरीता महामंडळामार्फत अर्ज करण्याची प्रकिया कायदेशीर सल्लागारांकडून सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्हयातील राष्ट्रीय महामार्गावरील साईडपट्टया खचल्याबाबत

(४७) * ४५६७१ श्री.सुरेश गोरे (खेड आळंदी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे जिल्हयातील राष्ट्रीय महामार्ग ५० ते आंबेठाण प्रजिमा २० या दीड पदरी

मार्गे चाकण औद्योगिक क्षेत्राकडे मोठ्या प्रमाणात अवजड वाहनांची वाहतूक होत असल्याने मार्गाच्या साईड पट्या ३० सें.मी. इतक्या खाली खचल्याचे माहे जानेवारी २०१६ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या मार्गावर नागरिकांची मोठ्या प्रमाणात वर्दळ असून अवजड वाहनांची वाहतूक होत असल्याने अपघात होऊन जीवितहानी टाळणेकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांस दिनांक २९ जानेवारी, २०१५ रोजी निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

प्रश्नाधीन राष्ट्रीय महामार्ग ५० ते आंबेठाण हा रस्ता भांबोली-चाकण-दावडी प्रजिमा २० (एकुण लांबी २४ कि.मी) चा भाग असून त्याची लांबी ५ कि.मी. आहे. सदरील लांबीमध्ये साईडपट्ट्या सुस्थितीत असून अपवादात्मक लांबीमध्येच त्या ५ ते १० सेमी इतक्या प्रमाणात डांबरी पृष्ठभागाच्या खाली आहेत

(२) प्रश्नाधीन रस्त्याच्या लांबीमध्ये डांबरी बाजुपट्ट्या करणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींकडून निवेदन प्राप्त झाले आहे.

(३) प्रश्नाधीन रस्ता दुपदरीकरण व बाजुपट्ट्यांचे डांबरीकरण करण्याचे प्रस्तावाधिन असून निधी, निकष व प्राथम्यक्रमाने पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उर्से खिंड (ता.मावळ, जि.पुणे) येथे वारंवार दरड कोसळत असल्याबाबत

(४८) * ४१७०९ श्री.संजय (बाळा) भेगडे (मावळ) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्हा - मावळ तालुक्यातील उर्से खिंडीत वाहतूक सुरु झाल्यापासून ६ वर्षांमध्ये ३ वेळा दरड कोसळण्याचे प्रकार झाले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, हा रस्ता द्रुतगती मार्ग, उर्से औद्योगिक क्षेत्रासह पवन मावळातील अनेक गावांना जोडणारा रस्ता असल्याने दिवसभर सतत या रस्त्याने वाहनाची ये-जा सुरु असते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, खिंडीतील खडकांना जाळ्या बसवाव्यात अशी अनेक वेळा मागणी करूनही, निवेदने देऊनही रस्तेविकास महामंडळ, आय.आर.बी. कंपनीकडून व सार्वजनिक बांधकाम विभाग या सर्वांनीच दुर्लक्ष केले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय.

(३) व (४) महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने उर्से खिंडीतील खडकाची पाहणी करून अहवाल तयार करण्यासाठी आय.आय.टी. पवई, मुंबई यांना विनंती केली आहे. याबाबतचे तांत्रिक अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

मुंबई-बंगळूरु या राष्ट्रीय महामार्गापैकी पुणे-बंगळूरु या रस्त्याच्या सहापदरी रूंदीकरणाचे काम बरेच वर्ष प्रलंबित असल्याबाबत

(४९) * ४१५२६ श्री.बसवराज पाटील (औसा), श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-बंगळूरु या राष्ट्रीय महामार्गापैकी पुणे-बंगळूरु या रस्त्याच्या सहापदरी रूंदीकरणाची घोषणा सरकारकडून झाल्यानंतर हे काम प्रसिध्द अशा रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चरला दिल्यानंतर या कामास प्रत्यक्षात २०१० मध्ये सुरुवात झाली असतानाही आजमितीस ६ वर्षे झाली तरीही प्रत्यक्षात प्रस्तावित कामामधील ३४ कामांना सुरुवातच झालेली नसल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुणे ते सातारा या १२० किलोमीटर अंतरात १२ ठिकाणी मुख्य महामार्गावर उड्डाणपूल बांधण्याचे किंवा पादचारी भुयारी मार्ग बांधण्याचे निश्चित करण्यात आले असतानाही गेल्या ४ वर्षात ही कामेही पूर्ण झालेली नाहीत, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू सहापदरीकरणाचे काम शीघ्रगतीने हाती घेवून ठराविक कालमर्यादेत हे काम मार्गी लावण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) पुणे-सातारा राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ४ च्या चौपदरीकरणाचे काम (साखळी क्र. ८६५/३५ ते ७२५/००) भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणामार्फत प्रगतीपथावर आहे. सदर कामाचे सवलतकार पी.एस.टी.आर.पी.एल. (मे. रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर) यांना दि. ०१.१०.२०१० रोजी नियुक्त करण्यात आले असून काम पूर्ण करण्याची मुदत ३०.०३.२०१३ होती.

वनजमिनीची अडचण, भुसंपादनाच्या मावेजाबाबत मुद्दे, झाडे तोडण्याची परवानगी मिळण्यास झालेली उशीर, अतिक्रमणे, सेवावाहिन्यांचे स्थलांतर, धार्मिक स्थळे इत्यादी तसेच कंत्राटदाराची मंद प्रगती या कारणामुळे काम पूर्ण करण्यास उशीर झाला आहे, छोट्या पुलाचे रुंदीकरण-१, उड्डाणपुल-३, वाहन भुयारी मार्ग-७, पादचारी भुयारी मार्ग-८ अशी एकुण १९ बांधकामे उपरोक्त कारणास्तव सुरु करण्यात आली नाहीत असे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, पुणे यांनी कळविले आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

एकुण ११ उड्डाणपुलापैकी ३ पूर्ण, ५ प्रगतीपथावर व ३ उड्डाणपुल अद्याप सुरु व्हावयाचे आहेत.

(३) प्रलंबित भुसंपादन, धार्मिक स्थळे, अतिक्रमणे हटविणे, सेवा वाहिन्या स्थलांतर करणे इत्यादी बाबींसाठी सतत पाठपुरावा करण्यात येत असून बहुतांशः अडचणी दूर झाल्या आहेत व सवलतकारास तातडीने काम पूर्ण करण्याबाबत सुचित करण्यात आले असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, पुणे यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शिरूर ताजबंद ते नरसी दुपदरीकरण व नरसी बिलोली ते राज्य
सीमा दुपदरीकरण आणि बाजूने फरसबंदी करणेबाबत**

(५०) * ४९७९० डॉ.तुषार राठोड (मुखेड) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शिरूर ताजबंद ते नरसी दुपदरीकरण व नरसी बिलोली ते राज्य सीमा दुपदरीकरण आणि बाजूने फरसबंदी करणे या १०५.२० कि.मी. कामाचे कंत्राट के.टी.आय. कन्स्ट्रक्शन लिमिटेड, इंदोरला या राज्यमार्ग २२५ चे DBFOT तत्त्वानुसार माहे नोव्हेंबर, २०११ मध्ये वा त्या दरम्यान देण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामध्ये सवलत करारानुसार करावयाचा आर्थिक ताळेबंद १३८ दिवसाच्या विलंबाने झाल्याने नुकसान भरपाई पोटी आकारावयाचे १.३१ कोटी रुपये संबंधित कंपनीकडून वसूल केले गेले नाहीत असे CAG ने केलेल्या लेखापरिक्षण अहवालात माहे मार्च, २०१४ आर्थिकक्षेत्र अहवाल क्र. ३ नुसार निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, हा प्रकल्प दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०१३ ला पूर्ण होणे नियोजित असताना दिनांक १५ एप्रिल, २०१४ रोजी पुर्णत्वाचे तात्पुरते प्रमाणपत्र घेवून १४९ दिवसाच्या विलंबापोटी आकारावयाचे १.४१ कोटी रुपये अद्याप वसूल करण्यात आले नसल्याचे CAG अहवालावरून निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच, उक्त नमुद कंपनीकडून कार्य सफलता सुरक्षेचे ९.५१ कोटी घ्यावयाची रक्कम न घेता या कंपनी सोबत झालेल्या दुस-या करारापोटी जमा बँक हमीची प्रत दाखवून ही रक्कम वसूल करण्याबाबत सवलत दिल्याचे व तो दुसरा करार माहे जुलै, २०१२ ला संपल्याने संबंधित बँक हमी रक्कम कंपनी दुसरीकडे कधीही वळवू शकत असल्यासंबंधीचा आक्षेप अहवालात घेण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदर रक्कम वसूल करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) होय.

(३) होय.

(४) होय.

(५) उपरोक्त १ ते ४ मध्ये नमूद केलेले मुद्दे महालेखाकारांनी त्यांच्या परिक्षणात उपस्थित केलेले असून त्यावर सार्वजनिक बांधकाम खात्यामार्फत अनुपालन अहवाल सादर करण्यात येत आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

खोपोली-खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यातील कारखाने संकटात असल्याबाबत

(५१) * ४०३८६ श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खोपोली-खालापूर परिसरातील ३० वर्षापूर्वी सुरु असलेले अनेक कारखाने विशेषतः गेल्या काही वर्षात पेप्को, हायको, एमफोर्ज, ममोहताहैकल, झेनिथबिर्ला, केडीएल, बायोटेक यांच्यासह अनेक लहान मोठे कारखाने एका पाठोपाठ बंद पडत असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अचानक कंपन्या बंद पडल्याने कंपन्यांमध्ये काम करणारे कामगार रोजगारासाठी इतरत्र स्थलांतर करत असल्याने, पूरक व्यवसायही संकटात सापडला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कामगारांची मोठी संख्या लक्षात घेवून स्थानिकांनी व्यावसायिक हेतूने उभारलेल्या सदनिका आता तशाच पडून आहेत, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने अधिक चौकशी केली आहे काय,

(५) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व कारखान्यांच्या पुनर्जिवनाच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१), (२), (३) व (४) अंशतः खरे आहे.

हायको, मोहत्ता हायकल व एम्फोर्ज जुलै-२००३ मध्ये, केडीएल बायोटेक एप्रिल, २०१३ पासून बंद झालेल्या आहेत. तर झेनिथ बिर्ला या आस्थापनेत दिनांक १२/१२/२०१३ पासून व्यवस्थापनाने टाळेबंदी जारी केलेली आहे. त्यामुळे झेनिथ बिर्ला मधील २२८ कामगार परिणामित झालेले आहेत. तर सन २०१४ मध्ये ८१ व सन २०१५ मध्ये १७ आस्थापनेतील उत्पादन प्रक्रिया बंद झाल्याने कारखाने अधिनियम १९४८ मधून नांवे कमी केली आहेत. त्यातील ५३८६ कामगार परिणामित झालेले आहेत.

(५) मे.झेनिथ बिर्ला या आस्थापनेत जारी केलेल्या टाळेबंदीच्या अनुषंगाने व मे.केडीएल बायोटेक या आस्थापनेतील कामगारांच्या प्रश्नाबाबत विविध पातळीवर बैठकांचे आयोजन करण्यात आले होते. मे.झेनिथ बिर्लाचे प्रकरण औद्योगिक न्यायालयामध्ये न्यायप्रवीष्ट आहे. तसेच या दोन्ही आस्थापनेच्या मालमत्तेचा ताबा कोर्ट रिसीव्हरने घेतला आहे.

पुनरुज्जिवनक्षम नसलेल्या तसेच बंद घटकांसाठी विशेष अभय योजना शासन निर्णय, दिनांक १४ ऑगस्ट, २०१४ नुसार ३१ मार्च, २०१५ पर्यंत राबविण्यात आली आहे.

दरम्यान शासनाने नवीन १) माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञान सहायभूत सेवा धोरण २०१५ दिनांक २५/०८/२०१५ रोजी जाहीर केले आहे. २) किरकोळ व्यापार धोरण-२०१६, दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१६, ३) भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर (अनुसूचित जाती/जमाती) उद्योजकांसाठी विशेष सामुहिक प्रोत्साहन योजना, दिनांक ११ फेब्रुवारी, २०१६, ४) उद्योगांना सर्व मंजु-या एकाच ठिकाणी देण्यासाठी एक खिडकी योजना राबविणे-”मैत्री कक्ष” सक्षम करणे, दिनांक २२ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी जाहीर करण्यात आले आहेत. इलेक्ट्रानिक्स धोरणास मंत्रीमंडळाने मंजूरी दिली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अनुसूचित जाती व जमातीतील लोकांच्या उद्योजकतेला प्रोत्साहन
देण्याकरिता भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर विशेष सामूहिक
प्रोत्साहन योजना राबविण्याबाबत**

(५२) * ४८७२८ प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अनुसूचित जाती व जमातीतील लोकांच्या उद्योजकतेला प्रोत्साहन देण्याकरिता भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर विशेष सामूहिक प्रोत्साहन योजना राबविण्याबाबतचा निर्णय दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास घेण्यात आलेला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या योजनेअंतर्गत औद्योगिक वापरासाठीचे एमआयडीसीचे २० टक्के भूखंड अनुसूचित जाती व जमातींसाठी राखीव ठेवले जाणार असून वीज शुल्क अनुदानही दिले जाणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त निर्णयाचे व त्यानुसार राबवावयाच्या योजनेचे स्वरूप काय आहे,
- (४) या योजनेची अंमलबजावणी केव्हापासून कोण कोणत्या ठिकाणी करण्यात येणार आहेत व योजनेचे किती लाभार्थी गृहीत धरण्यात आलेले आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) शासन निर्णय दिनांक ११/०२/२०१६ अन्वये प्रस्तूत योजना राबविण्यात येत आहे.

(२) होय

(३) शासन निर्णय दिनांक ११/२/२०१६ अन्वये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विशेष सामूहिक प्रोत्साहन योजना जाहीर केली असून प्रस्तूत योजनेत महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाकडे (एमआयडीसी) उपलब्ध असलेल्या एकूण सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांसाठी असलेल्या औद्योगिक प्लॉटपैकी २० टक्के प्लॉट अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातींतील उद्योजकांसाठी आरक्षित ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे.

प्रस्तुत योजनेतर्गत सुक्ष्म, लघु व मध्यम गटातील केवळ नवीन निर्मिती उद्योगांना ठराविक दराने उत्पादनाच्या दिनांकापासून वीज वापर व त्याचे भूगतान केल्यावर पाच वर्षांकरिता विद्युत शुल्क अनुदान देण्यात येईल. तसेच उद्योगांसाठी भाग भांडवल अनुदान १५-३०% भुखंडासाठी अनुदान, उद्यम भांडवल निधी, व्याज अनुदान, समुह औद्योगिक विकास गटाद्वारे प्रोत्साहन व त्यांना पायाभूत सुविधा, उबवण केंद्राची स्थापना तालुका स्तरावर अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या प्रत्येकी एक उद्योजकांना प्रारंभापासून उद्योग उभारणीसाठी सहाय्य, कौशल्य विकास इत्यादी घटक योजनेत अंतर्भूत आहेत.

(४) सदर योजना शासन निर्णय दिनांक ११/२/२०१६ पासून राज्यातील सर्व भागात अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील उत्पादन व तंत्रज्ञान व माहिती सहाय्यभूत सेवा क्षेत्रातून अर्ज करणा-या उद्योजकांना लागू राहिल.

लातूर जिल्ह्यातील भिसे वाघोली ते मसला रस्त्याच्या दुरुस्तीबाबत

(५३) * ४७६०४ श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लातूर जिल्ह्यातील भिसे वाघोली ते मसला रस्ता अत्यंत नादुरुस्त झाला असून वाहतुकीस गैरसोयीचा झाला असल्याने गेल्या पाच वर्षांपासून या गावातील बस वाहतूक बंद असल्याने गावातील नागरिकांची व विद्यार्थ्यांची गैरसोय होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्ता मजबुतीकरण व डांबरीकरण काम जिल्हा वार्षिक नियोजन रस्ते विकास निधी २०१५-१६ अंतर्गत मंजूर करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास मा. जिल्हाधिकारी, लातूर यांच्याकडे निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रस्त्याचे काम तातडीने करण्याबाबत व बस वाहतूक नियमित सुरु करण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२) व (३) प्रश्नाधीन रस्ता नादुरुस्त असल्याने जनतेची व विद्यार्थ्यांची मोठ्या प्रमाणावर गैरसोय होत असल्याने या रस्त्याच्या कामास जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत सन २०१५-१६ मध्ये मंजूरी मिळणेबाबत मा.आ.श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), यांनी दि.१६.११.२०१५ अन्वये जिल्हाधिकारी लातूर यांचेकडे निवेदन दिले आहे.

प्रश्नाधीन रस्ता हा इजिमा-१३० दर्जाचा असून, देखभाल व दुरुस्तीसाठी जिल्हा परिषद बांधकाम विभाग, लातूर यांचेकडे आहे.

भिसे-वाघोली ते मसला किमी ०/०० ते ३/०० या लांबीतील मजबूतीकरणाचे व डांबरीकरणाचे अंदाजपत्रक तयार करण्यात आले असून कामाची अंदाजित किंमत रु.५३ लक्ष आहे. सदर काम जिल्हा वार्षिक योजनेत प्रस्तावित करण्याचे नियोजन आहे.

सदर रस्त्याची देखभाल दुरुस्ती करण्यासाठी ना-हरकत प्रमाणपत्राची मागणी जिल्हा परिषद बांधकाम विभाग, लातूर यांचेकडे करण्यात आली आहे. अद्याप प्रमाणपत्र अप्राप्त आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दापोली (जि.रत्नागिरी) येथील आडेफाटा ते कादिवली
या रस्त्याच्या दुरुस्तीबाबत**

(५४) * ५०८४० श्री.संजय कदम (दापोली) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दापोली (जि.रत्नागिरी) येथील आडेफाटा ते कादिवली हा सुमारे २९ कि.मी. चा रस्ता गेल्या २० वर्षांपासून नादुरुस्त असल्याने सदर रस्त्याची दुरुस्ती तातडीने करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी वारंवार विभागास सूचना करूनही शासनाने भरीव निधीची तरतूद केली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच पर्यटनाच्या दृष्टीने हा रस्ता महत्वाचा असूनही गेल्या १० वर्षांत सदर रस्त्याच्या दुरुस्तीसाठी रु. १२३.६२ लक्ष खर्च झाला असून विषयांकित सुमारे २९.०० किमीचा रस्ता क्षतीग्रस्त असताना इतक्या अत्यल्प निधीची तरतूद करण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, हा रस्ता वाहतूकीस पूर्णतः अयोग्य असून मुंबई-पुणे यासारख्या मोठ्या शहरातून येणाऱ्या पर्यटकांकरीता सदरहू रस्त्यावरील खड्ड्यांवरून प्रवास करणे जिकिरीचे ठरत असून सदरहू रस्त्याच्या नुतनीकरणाची कामे तातडीने पूर्ण करण्यात येणार आहेत काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत तसेच याबाबत शासनाच्या कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

गेल्या १० वर्षात सदर रस्त्याच्या दुरुस्तीसाठी रु. १२३.६२ लक्ष तरतूद खर्च करण्यात आला आहे व २९.१० कि.मी. लांबी पॅकी १७.६० कि.मी. लांबी क्षतीग्रस्त असून चालू वर्षी (सन २०१५-२०१६) या रस्त्यासाठी पूरहानी दुरुस्ती व गट फ या दोन योजनेतून प्रत्येकी रु. ३०.०० लक्ष प्रमाणे रु. ६०.०० लक्ष इतके अनुदान प्राप्त झाले आहे.

(३) सद्यस्थितीत रस्त्यावरील खड्डे डांबर मिश्रित खडीने भरून रस्ता वाहतुकीला सुरळीत करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोथळी (ता.मुक्ताईनगर, जि.जळगांव) येथील गणपतराव खडसे
आश्रमशाळेत शासकीय अनुदानात झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत**

(५५) * ४०१२२ श्री.गुलाबराव पाटील (जळगाव ग्रामीण) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोथळी (ता.मुक्ताईनगर, जि.जळगांव) येथील गणपतराव खडसे आश्रमशाळेतील प्राथमिक विभागाचे मुख्याध्यापक राजेश पाटील यांनी आदिवासी विद्यार्थ्यांना मिळणा-या राज्य शासकीय अनुदानात एक लाख ७५ हजार ३६४ रुपयांचा गैरव्यवहार केल्याचे आदिवासी विकास विभागाच्या आयुक्तांसमोर झालेल्या सुनावण्या व चौकशीत माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान सिध्द झाले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या प्रकरणी आदिवासी विकास विभागाच्या प्रधान सचिव यांनी मुख्याध्यापक श्री.राजेश पाटील यांच्यावर कारवाई करण्याचे आदेश दिनांक २८ सप्टेंबर, २०१५ रोजी च्या सुमारास संस्थाध्यक्ष यांना दिले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या आदेशानुसार अद्यापही कोणतीच कारवाई करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, कारवाईची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) व (४) अनुदानित आश्रमशाळा कोथळी, ता.मुक्ताईनगर येथील शासन अनुदान अफरातफरी प्रकरणी आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचेकडून प्राप्त चौकशीच्या अहवालानुसार श्री. राजेश पाटील, मुख्याध्यापक यांचेवर आश्रमशाळा संहितेतील नियम २.३९ मधील परिशिष्ट १८ मध्ये विहित केलेल्या तरतूदीनुसार अध्यक्ष, अनुदानित आश्रमशाळा कोथळी, ता. मुक्ताईनगर, जि.जळगाव यांनी आवश्यक ती कारवाई करण्याबाबत दि. २८.९.२०१५ च्या शासन आदेशान्वये निर्देश दिले.

**आदिवासी सेवा मंडळ पिंपळनेर (ता.साक्री, जि.धुळे) संचलित डांगशिरवाडे
या अनुदानित आश्रमशाळेत बेकायदेशीर भरती केल्याबाबत**

(५६) * ४६१०६ श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय

आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आदिवासी सेवा मंडळ पिंपळनेर (ता.साक्री, जि.धुळे) संचलित डांगशिरवाडे या अनुदानित आश्रमशाळेत दिनांक २५ सप्टेंबर, २०१२ रोजी दोन शिक्षक व एक अधिकाय या पदाची बेकायदेशीर भरती करण्यात आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या भरती प्रकियेस दिनांक ६ डिसेंबर, २०१२ चे आदेशान्वये प्रकल्प अधिकारी, आदिवासी विकास, धुळे यांनी भरती प्रकियेस स्थगिती दिली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संस्थेने या आदेशास न जुमानता या भरती केलेल्या कर्मचाऱ्यांना सेवेत घेतले आहे, याबाबतची शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले,

(४) असल्यास, या संस्थेवर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) या संदर्भात प्रकल्प अधिकारी, धुळे यांचे स्तरावरून चौकशी करण्यात आलेली आहे. चौकशी अहवालानुसार सदर भरती प्रक्रिया पारदर्शकपणे झालेली आहे. मात्र भरती प्रक्रियेसंदर्भात प्राप्त तक्रारीस अनुसरून प्रकल्प अधिकारी, धुळे यांना चौकशी करून अहवाल सादर करण्याबाबत दि. १८.१२.२०१२ रोजी आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांनी कळविले होते. त्यास अनुसरून चौकशी होईपर्यंत प्रक्रियेमध्ये निवड झालेल्या उमेदवारांना नियुक्ती आदेश न देणेबाबत प्रकल्प अधिकारी, धुळे यांनी संस्थेचे अध्यक्षाना कळविले होते, हे खरे आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर जिल्हा परिषदेच्या जिल्हा मध्यवर्ती बँकेच्या शाखेत
मागासवर्गीय व अनुसुचित विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीचे लाखो
रुपये मागील ६ महिन्यांपासून पडून असल्याबाबत**

(५७) * ४०८४६ श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मागासवर्गीय व अनुसुचित विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीपोटी शासनाकडून कोल्हापूर जिल्ह्यांसाठी आलेले १ कोटी ४५ लाख रुपये तत्कालीन उपायुक्तांच्या सहीचे लेखी आदेश नसल्यामुळे कोल्हापूर जिल्हा परिषदेच्या जिल्हा मध्यवर्ती बँकेच्या शाखेतील खात्यावर मागील ६ महिन्यांपासून पडून असल्याने शैक्षणिक वर्ष निम्मे संपले तरीही शिष्यवृत्तीपासून विद्यार्थ्यांना वंचित राहावे लागत असल्याचे माहे जून, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, गतवर्षीही मागासवर्गीय व अनुसूचित विद्यार्थ्यांसाठीच्या शिष्यवृत्तीपोटी शासनाकडून प्राप्त झालेल्या रक्कमेपैकी साडेचार कोटी रूपये शासनाकडे परत गेले तसेच कोल्हापूर जिल्ह्यातील १५ हजार विद्यार्थ्यांचे माहे डिसेंबर, २०१५ अखेरपर्यंत शिष्यवृत्तीसाठी ऑनलाईन अर्जही भरलेले नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंपूर्ण प्रकरणाची सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार पुढे कोणती कारवाई करण्यात आली आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय.

इयत्ता ९ वी व १० वी मधील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना केंद्र पुरस्कृत शिष्यवृत्ती योजनेतर्गत आवश्यक असलेला जातीचा दाखला विद्यार्थ्यांनी सादर न केल्यामुळे तसेच मुख्याध्यापकांनी विद्यार्थ्यांचे बँक खाते क्रमांक चुकीचे भरल्याने काही विद्यार्थी मागील वर्षी शिष्यवृत्तीपासून वंचित राहिले आहेत.

सदर योजनेतर्गत आतापर्यंत ५३६७ विद्यार्थ्यांचे ऑनलाईन अर्ज भरलेले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्पाचे सहाय्यक प्रकल्प
अधिकारी यांनी केलेल्या गैरव्यवहाराबाबत**

(५८) * ४४८३३ श्री.सरदार तारासिंह (मुलुंड) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अप्पर आयुक्त, आदिवासी विभाग (ठाणे) यांच्या दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१० च्या आदेशानुसार तत्कालीन उपायुक्त, आदिवासी विभाग श्री.सुधीर पाटील यांच्या समितीने दिनांक २१ ऑगस्ट ते २ सप्टेंबर, २०१० या कालावधीत केलेल्या चौकशीत एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्पाचे सहाय्यक प्रकल्प

अधिकारी आर.एन.हळपे यांनी केलेल्या कोट्यवधी रुपयांच्या गैरव्यवहाराविरोधात माहे फेब्रुवारी, २०११ मध्ये डहाणू पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करून दिनांक २४ मार्च, २०११ रोजी त्यांना निलंबित करण्यात आले, हे खरे आहे काय, (२) असल्यास, निलंबित केल्यानंतर त्यांच्यावर दोषारोप पत्र बजावण्यात हेतूतः दिरंगाई करणाऱ्या संबंधीत अधिकाऱ्यांविरुद्ध काय कारवाई करण्यात आली वा येत आहे, तसेच आर्थिक गुन्हे शाखा, ठाणे ग्रामीण यांनी चौकशी समितीने केलेली चौकशी व त्याचा निष्कर्ष खोटा ठरविण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, तत्कालीन उपायुक्त श्री.सुधीर पाटील यांच्या समितीने केलेल्या चौकशीचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय, त्यामध्ये दोषी आढळलेल्या व्यक्तीविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत समितीने काही शिफारशी केल्या होत्या काय,

(४) असल्यास, या कारवाईस दिरंगाई केलेल्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध काय कारवाई करण्यात आली वा येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे आहे.

(२) श्री. हाळपे, सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी यांच्यावर विभागीय चौकशीची कार्यवाही सुरु करण्यात आलेली असून सदर प्रकरण रितसर विभागीय चौकशीसाठी प्रादेशिक विभागीय अधिकारी कोकण विभाग यांच्याकडे सोपविण्यात आले आहे. आर्थिक गुन्हे शाखा, ठाणे ग्रामीण यांनी सदर गुन्ह्याच्या तपासाअंती "ब" समरी वर्गीकरणाकरीता मा. प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी, डहाणू यांचेकडे अहवाल सादर केला असता मा. न्यायालयाने "ब" वर्गीकरण समरी मंजूर केली आहे.

(३) श्री. सुधीर पाटील तत्कालीन उपायुक्त यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने केलेल्या चौकशीचा अहवाल अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे यांनी दि.०६/०९/२०१० च्या पत्रान्वये शासनास सादर केलेला आहे. समितीने व्यक्तीगत दोष दिलेले नाहीत तथापि, भंडारपाल व रोखपाल यांचे कार्यालयीन कामकाजातील नोंदी संशयास्पद असल्याचे नमूद केल्याने श्री. व्ही.एन. चन्ने, रोखपाल व श्री. युवराज भानसे, भंडारपाल यांचेवर निलंबनाची कारवाई करण्यात आलेली आहे.

(४) कारवाई करण्यास हेतूतः दिरंगाई केलेली नसल्याने संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**अमरावती-राजापेठ-नवाथे-साई नगर-बडनेरा ते अकोला राष्ट्रीय
महामार्गापर्यंत अमरावती शहरातून जाणा-या जुना हायवे
रस्त्याचे काम मंजूर करणेबाबत**

(५९) * ५०५२८ श्री.रवि राणा (बडनेरा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती-राजापेठ-नवाथे-साई नगर-बडनेरा ते अकोला राष्ट्रीय महामार्गापर्यंत अमरावती शहरातून जाणा-या जुना हायवे रस्त्याचे काम मंजूर करणेबाबत संबंधित लोकप्रतीनिधिंनी मा. मुख्यमंत्री यांचेकडे दि. १६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी पत्र क्र. ६०० अन्वये निवेदन दिले असून मा.मुख्यमंत्री कार्यालय दिनांक २१ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी प्राप्त झाले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाकडून उक्त निवेदनावर कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) व (३) संबंधित निवेदनाच्या अनुषंगाने निधी उपलब्धा करून देण्याबाबत केंद्र शासनास शिफारस करण्यात आली आहे.

**मुंबई - गोवा महामार्गावर सीसीटीव्ही, आपत्कालीन संपर्काचे
बुथ आणि मोबाईल रडार यंत्रणा उभारण्याबाबत**

(६०) * ५१५१३ श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई - गोवा महामार्गावरील अपघातांची संख्या दिवसेंदिवस वाढत असल्याने यमुना एक्सप्रेस वे च्या धर्तीवर सीसीटीव्ही, आपत्कालीन संपर्काचे बुथ, प्रत्येक २५ किमीच्या पट्यात हायवे पेट्रोलिंग आणि मोबाईल यंत्रणा उभारण्याची नितांत आवश्यकता असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई-गोवा महामार्गावर सदरहू यंत्रणा तातडीने उभारण्याबाबत शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ६६ (जुना १७) महामार्गावर महामार्ग पोलीसांच्या वाहतुक मदत केंद्राव्दारे महामार्गावर वाहतुक सुरळीत ठेवली जाते. तसेच, वाहतुकीचे व्यवस्थापनही केले जाते. महामार्ग पोलीस दलामार्फत देखील महामार्गावर गस्त घालण्यात येते.

केंद्र शासनाच्या अधिनस्थ भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण यांचेमार्फत पनवेल व इंदापूर कि.मी. ०/०० ते कि.मी. ८४/०० या लांबीतील चौपदरीकरणाचे काम खाजगीकरणांतर्गत मे. सुप्रिम पनवेल इंदापूर टोलवेज प्रा.लि.ह्या सवलतदारामार्फत प्रगतीपथावर आहे. सवलतकरारनाम्यानुसार टोल प्लाझावर सीसीटीव्ही बसविणे, आपत्कालीन संपर्क बुथ, हायवे पेट्रोलिंग व मोबाईल यंत्रणा या बाबी सवलतदारामार्फत चौपदरीकरण झाल्यानंतर पुरविण्यात येणार असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, पनवेल यांनी कळविले आहे.

इंदापूर ते झाराप या कि.मी. ८४/०० ते कि.मी. ४५०/१७० या ३६६.१७ कि.मी. महामार्गाच्या लांबीच्या चौपदरीकरणाचे काम रस्ते वाहतुक व महामार्ग मंत्रालय, भारत सरकार यांनी मंजूर केले असून प्रस्तावित चौपदरीकरण पूर्ण झाल्यानंतर या लांबीत सीसीटीव्ही बसविणे, आपत्कालीन संपर्क बुथ, हायवे पेट्रोलिंग व मोबाईल यंत्रणा याबाबींचा प्रस्ताव मंजुरीस्तव केंद्र शासनाकडे सादर करण्यात येईल, असे अधीक्षक अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग मंडळ, बांद्रा, मुंबई यांनी कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कासार शिरंबे (ता.कराड, जि.सातारा) येथील हनुमान पाणी पुरवठा संस्थेने
 सभासदांची परवानगी न घेता खोट्या सह्या करून संस्थेला कर्ज देऊन
 सभासदांवरती लाखो रुपयांचा बोजा चढविला असल्याबाबत**

(६१) * ४२६८१ श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कासार शिरंबे (ता.कराड, जि.सातारा) येथील हनुमान पाणी पुरवठा संस्थेने ९२ सभासदांची परवानगी न घेता खोट्या सह्या करून संस्थेला कर्ज देऊन

- सभासदांवरती लाखो रुपयांचा बोजा चढविला असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर संस्थेने खरेदी केलेल्या मिळकतीपैकी काही मिळकती संस्थेच्या नावावर नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने सदर संस्थेच्या गैरकाराभाराची चौकशी करून संचालक मंडळावर कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे,

संस्थेचे ४४ सभासदांनी तहसिलदार कराड यांचेकडे त्यांचे नावांवर बोगस कर्ज घेतले बाबत तक्रार केलेली होती. त्यापैकी २५ सभासदांनी तक्रार अर्जामध्ये आमची नांवे टाकून खोट्या सहया केलेल्या आहेत असे लेखी म्हणणे तहसिलदार कराड यांचेकडे सादर केलेले आहे.

(२) नाही.

(३) संस्थेतील अनियमितता व कथित गैरकारभाराबाबत संस्थेचे सन २०१३-१४ ते २०१५-१६ या कालावधीचे लेखापरीक्षणासाठी दिनांक २३/०२/२०१६ रोजीच्या आदेशाने शासकीय लेखापरीक्षक यांची नियुक्ती करणेत आली आहे.

(४) लागू नाही.

**मुंबई-गोवा महामार्गाच्या चौपदरीकरणाबाबत प्रकल्पग्रस्तांकडून
आलेल्या हरकती बाबत**

(६२) * ४७४९८ श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई-गोवा महामार्गाच्या चौपदरीकरणाबाबत ओसरगाव ते खारेपाटण येथील प्रकल्पग्रस्तांकडून ५५० हरकती आल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी केली आहे काय व चौकशीअंती प्रकल्पग्रस्तांच्या मागणीनुसार कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

ओसरगाव (कि.मी.३६७/३००) ते खारेपाटण (कि.मी.४२०/१००) येथील प्रकल्पग्रस्तांकडून माहे २/२०१६ अखेर उपविभागीय अधिकारी, कणकवली यांचेकडील माहितीनुसार ६०४ इतक्या हरकती प्राप्त झाल्या आहेत.

(२) भूसंपादन रुंदी कमी करणे, आखणीत बदल, मोबदला मागणी, चुकीचे भूसंपादन, भूमीहिन प्रकरणे इत्यादी प्राप्त हरकतींवर सुनावणीच्या तारखेच्या दिवशी संबंधित विशेष भूसंपादन अधिकारी (CALA) यांनी उपस्थित राहून खुलासे केले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापुर जिल्ह्यातील हजारो शेतकऱ्यांना पीक कर्जाच्या शुन्य टक्के व्याजाच्या योजनेपासून वंचित रहावे लागत असल्याबाबत

(६३) * ३९७४५ श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पीक कर्ज घेतल्यापासून ३६५ दिवसांत परतफेड केल्यास शेतकऱ्यांना शुन्य टक्के व्याजाची सवलत देण्यात येते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना साखर कारखान्यांनी एफआरपी वेळेत, एकरकमी आणि अजिबात न दिल्यामुळे कोल्हापुर जिल्ह्यातील हजारो शेतकऱ्यांना पीक कर्जाच्या शुन्य टक्के व्याजाच्या योजनेपासून वंचित रहावे लागले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कोल्हापुर जिल्ह्यात शेतकऱ्यांना १६०० कोटी रुपये पीक कर्ज वाटप झाले असून उक्त योजनेपासून शेतकरी वंचित राहिल्यामुळे सुमारे ४८ कोटी रुपयांचे नुकसान झाल्याचे माहे जानेवारी महिन्यांच्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, कारखान्यांनी वेळेत एफआरपी रक्कम न दिल्यामुळे शेतकऱ्यांचे नुकसान झाले असल्यामुळे विशेष बाब म्हणून कोल्हापुर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना शुन्य टक्के व्याज योजनेचा लाभ देण्याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे अंशतः खरे आहे.

शासन निर्णय दि. ०३/१२/२०१२ नूसार पीक कर्जाची निर्धारित मुदतीत म्हणजेच ३६५ दिवसात परतफेड करणा-या शेतक-यांना रु. ३ लाखापर्यंत केंद्र शासनाकडून ३ % व्याज सवलत दिलेल्या व राज्य शासनाकडून डॉ. पंजाबराव देशमुख व्याज सवलत योजनेतर्गत रु. १ लाखापर्यंत पीक कर्जासाठी ३ % व रु. १ लाखावरील परंतू ३ लाखापर्यंत पीक कर्जासाठी १ % व्याज सवलत दिली जाते. म्हणजेच निर्धारित वेळेत पीक कर्जाची परतफेड करणा-या शेतक-यांना १ लाखापर्यंत शुन्य टक्के व १ ते ३ लाखापर्यंत ४ % व्याज सवलत देण्यात येवून २% व्याज आकारण्यात येते.

(२) ऊस कर्जाची परतफेडीची मुदत ३० जून असल्याने साखर कारखान्यांनी एफ. आर. पी. न दिल्यामुळे शेतकरी व्याज सवलतीपासून वंचित राहत नाही. कारण जून अखरे परतफेड करणा-या शेतक-यांना केंद्र शासनाकडून ३६५ दिवसाकरीता व राज्य शासनाकडून जून अखेर व्याज सवलतीचा लाभ दिला जातो.

(३) नाही, हे खरे नाही.

अशी कोणतीही तक्रार शासनास प्राप्त नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुसद (जि. यवतमाळ) येथे ठक्करबाप्पा योजनेच्या
कामामध्ये झालेल्या अनियमततेबाबत**

(६४) * ४९९७० प्रा.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुसद (जि. यवतमाळ) प्रकल्प कार्यालयामार्फत पथदिवे (सोलर लाईट) लावणे असे काम ठक्करबाप्पा योजने अंतर्गत सन २०१३ -१४ मध्ये मंजूर करण्यात येवून सदर काम जिल्हाधिकारी यांनी प्रशासकीय मान्यता देते वेळेस गटविकास अधिकारी यांच्या मार्फत योजना राबविली जावी असे आदेश दिले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिल्हाधिकारी यांनी प्रशासकीय मान्यतेमध्ये गटविकास अधिकारी यांनी बँकेत खाते उघडून त्यातून निधी खर्च करावा असे आदेश असतांना प्रकल्प कार्यालय पुसद यांचे कडून कंत्राटदार एजन्सीला थेट आदेश दिले, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या योजनेच्या अनियमिततेस जबाबदार असणा-या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) होय, हे खरे आहे .

सन २०१३-१४ मध्ये जिल्हाधिकारी, यवतमाळ यांनी दि.२६/०२/२०१४ अनुसार प्रकल्प अधिकारी, पुसद जि.यवतमाळ या कार्यालयास ठक्कर बाप्पा योजनेअंतर्गत नाली बांधकाम, सिमेंट रोड व इतर कामांबरोबरच सौर दिवे लावणे ही कामे गटविकास अधिकारी यांचे मार्फत राबविण्यास प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश देण्यात आले होते.

(२) हे खरे नाही

प्रशासकीय मान्यतेमध्ये गटविकास अधिकारी यांना बँकेत खाते उघडणेबाबत जिल्हाधिकारी, यवतमाळ यांनी कुठलेही आदेश दिलेले नाहीत.

जिल्हाधिकारी यांनी दिलेल्या आदेशानुसार महाराष्ट्र उर्जा प्राधिकरण, पुणे (MEDA) यांच्या दरकराराप्रमाणे सदर काम जैन एरीगेशन सिस्टम लि. जळगाव या एजन्सीला देण्यात आले होते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सौर दिवे बसविण्याची कामे स्थानीक एजन्सी कडून न करता नामांकित जैन एरीगेशन सिस्टम लि. जळगाव यांचे मार्फत केली आहेत व या कामात कोणतीही अनियमितता झालेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील शासकीय निवासी वसतीगृहात राहणा-या
विद्यार्थ्यांचा विमा काढण्याबाबत**

(६५) * ५०८११ श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर), श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शासकीय निवासी वसतीगृहात राहणा-या विद्यार्थ्यांचा शासनाने अद्याप विमा काढला नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, दिनांक ३ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी अहमदपूर येथील शासकीय वसतीगृहात राहणारा विद्यार्थी अनिल संभाजी जाधव याचा अपघाती मृत्यू झाला, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सामाजिक न्याय विभागाच्या वसतीगृहात राहणा-या मयत विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबांला शासनाकडून कोणतीही मदत, अनुदान दिले गेले नाही, हे खरे आहे काय,
- (४) तसेच राज्यातील शासकीय वसतीगृहात राहणा-या सर्व विद्यार्थ्यांचा विमा काढण्याचे धोरण शासनाच्या विचाराधीन आले आहे, हे ही खरे आहे काय ,
- (५) याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) होय.

सदर अपघात हा संबंधित विद्यार्थी महाविद्यालयासमोर उभा असतांना झालेला आहे.

(३) होय.

(४) व (५) सामाजिक न्याय विभागांतर्गत शासकीय वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांना विद्यार्थी कल्याण विमा योजना या योजनेचा लाभ लागू करणेबाबत वित्त विभागाच्या सल्ल्याने पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

**मुंबई -ठाणे- नाशिक आग्रा रस्ता या राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ३ वरील
रांजनोली गावाजवळील कल्याण-भिवंडी नाक्यावर टाटा आमंत्रा
प्रकल्पाच्या जोडरस्ता व सर्व्हिस रोडच्या बांधकामाबाबत**

(६६) * ५०३२६ श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-ठाणे-नाशिक आग्रा रस्ता या राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ३ वरील रांजनोली गावाजवळील कल्याण-भिवंडी नाक्यावर टाटा आमंत्रा प्रकल्पाच्या जोडरस्ता व सर्व्हिस रोडच्या बांधकामासाठी शासनाची परवानगी न घेता बांधकाम अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने बांधकाम केल्याबाबतची चौकशी करण्याबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान अधिक्षक अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग मंडळ, बांद्रा यांच्याकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तसेच सदर प्रकल्पाच्या जोडरस्ता व सर्व्हिस रोडबाबतची माहिती देण्यास अधिक्षक अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग मंडळ, बांद्रा व कार्यकारी अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग विभाग, ठाणे हे दुर्लक्ष करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणांची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार टाटा आमंत्रा विकासकाशी संगनमत करणाऱ्या अधिक्षक अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग मंडळ व कार्यकारी अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग विभाग, ठाणे यांच्याविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) नाही.

मा.आमदार, श्री. रुपेशजी म्हात्रे यांनी विचारलेल्या माहितीच्या अनुषंगाने आवश्यक ती माहिती कार्यकारी अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग विभाग, ठाणे यांनी दिनांक २६.०२.२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये उपलब्ध करून दिली आहे.

(३) सदर प्रकल्पाच्या जोडरस्ताच्या बांधकामाकरीता केंद्र शासनाच्या रस्ते परिवहन महामार्ग मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. NH-६/१२०१७/६४/२०१२/MAH dated ३०.१०.२०१२ अन्वये परवानगी प्राप्त आहे.

जोडरस्त्याचे बांधकाम करण्यापूर्वी जोडरस्त्याच्या खाली स्टेम कंपनीची जलवाहिनी क्रॉस करीत असल्यामुळे त्याकरीता पुल बांधणे आवश्यक होते व त्याकरीता स्टेम कंपनीची ना-हरकत घेणे आवश्यक होते. ही बाब विचारात घेवून जोडरस्त्याचे बांधकाम विहित कालावधीत पूर्ण न झाल्यामुळे संबंधित कार्यकारी अभियंता यांनी सदर जोडरस्त्याच्या बांधकामाकरीता १ वर्षाची मुदतवाढ दि.०३.१२.२०१३ रोजीच्या पत्रान्वये दिलेली होती. तदनंतर प्रकल्पाच्या पुर्णत्वाचे प्रमाणपत्र कार्यकारी अभियंता यांनी दि.०८.१२.२०१४ रोजी निर्गमित केले. या अनुषंगाने सदर जोडरस्त्यास अंतिम मंजूरी मिळणेबाबतचा प्रस्ताव रस्ते वाहतुक व महामार्ग मंत्रालय यांना दि.१४.०१.२०१६ रोजी सादर केला असता त्यावर रस्ते वाहतुक व महामार्ग मंत्रालयाने काही मुद्दे उपस्थित केलेले आहेत. उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांच्या अनुषंगाने अनुपालन अहवाल मुदतवाढीच्या प्रस्तावासह अंतिम मंजूरीसाठी सादर करण्यात येत असल्याचे मुख्य अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग (सा.बां.), नवी मुंबई यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रायगड जिल्ह्यातील ७८ अपंग विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती न मिळाल्याबाबत

(६७) * ४७०८९ श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्ह्यातील एकूण ७८ पात्र अपंग विद्यार्थ्यांपैकी १७ अपंग विद्यार्थ्यांना लाभ देण्यात आल्याने पात्र विद्यार्थी शिष्यवृत्ती पासून वंचित राहिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पात्र अपंग विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती न मिळाल्याने त्यांच्या पुढील शिक्षणावर विपरीत परिणाम झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अपंग विद्यार्थ्यांसाठी शासनाने शिष्यवृत्ती देण्याचे दृष्टीने कोणती उपाययोजना केली आहे वा करणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) सन २०१४-१५ मध्ये रायगड जिल्ह्यात मॅट्रीकोत्तर शिक्षण घेणाऱ्या ७८ अपंग विद्यार्थ्यांचे अर्ज प्राप्त झाले होते. सदर योजनेअंतर्गत सन २०१४-१५

मध्ये एकूण रु.१.८३ लक्ष इतकी तरतूद प्राप्त झाली होती. सदर तरतूदीमधून एकूण १७ विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती अदा करण्यात आली आहे. या योजनेसाठी रु.४७६.५२ लक्ष इतक्या रकमेचा पुरवणी मागणी प्रस्ताव विधानमंडळाच्या जुलै, २०१५ च्या अधिवेशनात मंजूर करण्यात आलेला आहे. सदर निधी खर्चासाठी अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर उपलब्ध करून देणेबाबत वित्त विभागास विनंती करण्यात आलेली असून, निधी प्राप्त होताच उर्वरित ६१ लाभार्थी तसेच चालू वर्षातील ४५ अपंग विद्यार्थी यांना शिष्यवृत्तीचे वाटप करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सामाजिक न्याय विभागाच्या कर्मवीर दादासाहेब गायकवाड
सबलीकरण योजनेतर्गत बुलढाणा जिल्हयात वाटपाचे
प्रस्ताव विविध कारणांनी प्रलंबित असलेबाबत**

(६८) * ४१६३८ डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सामाजिक न्याय विभागाच्या कर्मवीर दादासाहेब गायकवाड सबलीकरण योजनेतर्गत बुलढाणा जिल्हयात वाटप करावयाच्या जमिनीचे ३३५ एकराचे प्रस्ताव विविध कारणांनी प्रलंबित आहे ,हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरचे जमिनीचे वाटप प्रलंबित असण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, या जमिनीचे वाटप करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) नाही.

- (२) सद्यस्थितीत जमीन खरेदी प्रक्रीया झालेली नाही, त्यामुळे जमीन वाटप करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.
 - (३) जमीन खरेदी केल्यानंतर जमिनीचे वाटप विहित अटी शर्तीनुसार लाभार्थ्यांना करण्यात येईल.
 - (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
-

मौजा माडगी (ता.तुमसर, जि.भंडारा) येथील बंद युनिवर्सल फेरो कारखाना सुरु करण्यास विलंब होत असल्याबाबत

(६९) * ५०४८८ श्री.चरण वाघमारे (तुमसर), श्री.राजेश काशीवार (साकोली), श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) तुमसर तालुक्यातील युनिवर्सल फेरो कारखाना सुरु करण्यात यावा या मागणीसाठी मा. उद्योग मंत्री यांना दिनांक २७ जुलै, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास विनंती करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) हा कारखाना आजारी उद्योगाच्या यादीत नसूनही अनेक वर्षांपासून बंद आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने सदर कारखाना सुरु करण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

मे. युनिव्हर्सल फेरो एन्ड अलाईड केमिकल्स लि. हा उद्योग घटक बीआयएफआर खंडपीठाकडे नोंदणीकृत असून सदर खंडपीठाने घटकास दिनांक १३/०५/१९९८ रोजी आजारी म्हणून घोषित केले आहे.

(३) मा.औद्योगिक न्यायालय, भंडारा यांनी सदर कारखाना बंद करण्याबाबत कामगार आयुक्त, मुंबई यांनी दिनांक १८/०८/२००६ रोजी दिलेले आदेश रद्द केल्यामुळे कंपनी व्यवस्थापनाने सदर आदेशास उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ यांचे आ.क्र. ९३२/२०१० अन्वये याचिका दाखल केली असून प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

लातूर येथील विभागीय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, समिती
क्र.२ लातूर यांच्या नांवानेच बनावट जातवैधता प्रमाणपत्र तयार
करण नोकऱ्या व शैक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेश मिळविल्याबाबत

(७०) * ४२७७९ श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), डॉ.संतोष टारफे
(कळमनुरी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा
माजिवडा) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा
करतील काय :-

- (१) लातूर येथील विभागीय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, समिती क्र.२
लातूर यांच्या नावानेच बनावट जातवैधता प्रमाणपत्र तयार करून पुण्यात नोकऱ्या
व शैक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेश मिळविल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा
त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, येथील जातपडताळणी समितीने उस्मानाबाद जिल्हयातील तीन
विद्यार्थ्यांसह चार कर्मचाऱ्यांवर लातूरच्या शिवाजीनगर पोलीस ठाण्यात गुन्हा
दाखल केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने संबंधितांवर कारवाई करण्यासोबतच जातीची
बोगसप्रमाणपत्र सादर करणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत
आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) हे खरे आहे.

बनावट जातवैधता प्रमाणपत्र तयार करणे या प्रकरणी शिवाजीनगर पोलीस
स्टेशन, लातूर येथे एकूण सात आरोपींवर भा.द.वि.स.कलम ४२०,४६५,४६६, ४६८
व ४७१ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असून याबाबत अधिक तपास चालू
आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र राज्यातील एम.आय.डी.सी. प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांना १५ टक्के विकसित भूखंड व पुनर्वसन कायदयाप्रमाणे विविध सुविधा मिळणेबाबत

(७१) * ४०३५३ श्री.मनोहर भोईर (उरण) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र राज्यातील एम.आय. डी. सी. प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांना १५ टक्के विकसित भूखंड व पुनर्वसन कायदयाप्रमाणे विविध सुविधा मिळणेबाबतचे निवेदन महाराष्ट्र राज्य एमआयडीसी प्रकल्पग्रस्त शेतकरी कृति समिती यांनी लेखी निवेदन दिनांक ८ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास मा. मुख्यमंत्री, मा. उद्योग मंत्री यांना दिले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निवेदानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली व केलेल्या कार्यवाहीचे स्वरूप काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) महाराष्ट्र राज्य एमआयडीसी प्रकल्पग्रस्त शेतकरी कृति समिती यांचेमार्फत निवेदने प्राप्त झाली असून त्यानुसार खालीलप्रमाणे कार्यवाही/उपाययोजना करण्यात येत आहे.

- १) सन १९६१-६२ ते २००५ पर्यंत संपादित झालेल्या जमिनीच्या मोबदल्यात खातेदारास अथवा त्याच्या एका वारसास १०० चौ.मी.पीएपी भूखंड वाटप करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.सन २००६ नंतर संपादित झालेल्या जमिनीच्या मोबदल्यात १५ टक्के भूखंड प्रकल्पग्रस्ताना दिला जातो.
- २) प्रकल्पग्रस्ताना १०० चौ.मी.चा भूखंड सवलतीच्या दराने म्हणजे दिनांक ११/६/२००७ रोजी असलेल्या दराच्या ५० टक्के दराने वाटप करण्यात येतो.
- ३) बारवी धरणग्रस्तांपैकी काहीना पर्यायी शेतजमिन व काहीना देय जमिनीची ५० टक्के किंमत निळवंडे प्रकल्पाच्या धरतीवर अदा करण्यात आली आहे.

- ४) ज्यांच्या जमिनी महामंडळामार्फत रस्त्यांसाठी व पाईपलाईनसाठी संपादित करण्यात येतात अशा शेतकऱ्यांना जमिनीच्या मोबदल्यात नुकसान भरपाई तसेच २०,०००/- रुपये सानुग्रह अनुदान देण्यात येते.
- ५) नवीन भूसंपादन कायदा २०१३ च्या अनुषंगाने महसूल व वन विभागाच्या अधिसूचनेनुसार जमिनीचे बाजारमूल्य गुणकाचे घटक प्रसिध्द करण्यात आले असून सदर गुणक विचारात घेऊन अधिक १०० टक्के दिलासा रक्कम विचारात घेऊन नुकसान भरपाई अदा करण्यात येणार आहे.
- ६) सन १९९४ च्या धोरणांतर्गत १०० चौ.मी.भूखंड मिळण्याचा लाभ १९८७ पासूनच्या भूपिडीतांना देण्यात आला असून संबंधित भूपिडीताना भूखंड वाटपाचा अर्ज करण्याकरिता दिनांक ३१/५/२०१५ पर्यंत कालावधी वाढवून देण्यात आला होता.
- ७) संपादित केलेल्या जमिनीमध्ये घरे बाधित होत असतील तर त्यांना २५० चौ.मी.चा निवासी भूखंड देण्यात येतो.
- ८) उद्योजकांना जमिन प्रदान करताना करारनाम्यामध्ये प्रकल्पग्रस्ताना नोकरीत प्राधान्य देण्याचे प्रस्तावित करण्यात येते.

अशाप्रकारे प्रकल्पग्रस्तांच्या निवेदनांच्या अनुषंगाने १०० चौ.मी. अथवा १५ टक्के परतावा, प्रथम हस्तांतरण विनाशुल्क, स्थलांतराकरिता आर्थिक सहाय्य, जमिन संपादित झाल्यामुळे भूमिहीन झाल्यास कृषि मजुरी इत्यादी फायदे महामंडळाच्या प्रचलित धोरणाप्रमाणे देण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर जिल्हयातील संजय गांधी निराधार समिती स्थापन करण्याबाबत

(७२) * ४६७८८ कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य) : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३३९५० ला दिनांक ११ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय विशेष सहाय्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्हयातील संजय गांधी निराधार अनुदान योजना व श्रावणबाळ सेवा राज्य निवृत्ती वेतन योजनेच्या लाभार्थ्यांचे माहे ऑक्टोबर, २०१५ पर्यंतचे

अनुदान त्यांच्या खात्यात जमा करण्यात आले असल्याची माहिती मा.सामाजिक न्याय राज्यमंत्री यांनी विधानसभेत दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रत्यक्षात सोलापूर जिल्ह्यात मा.पालकमंत्री, सोलापूर यांनी मागील दीड वर्षापासून समिती स्थापन करण्याबाबत जिल्हाधिकारी यांना शिफारस केली नसल्याने संजय गांधी निराधार समितीची स्थापन करण्यात आली नाही, त्यामुळे दोन्ही योजनेतील लाभार्थ्यांचे प्रस्ताव प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सोलापूर जिल्ह्यातील संजय गांधी निराधार समिती त्वरित स्थापन करण्यासाठी कार्यवाही करण्यात आली आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

सोलापूर शहर उत्तर करिता संजय गांधी निराधार अनुदान योजना समिती गठीत झाली असून उर्वरीत तालुक्यातील सदर समित्या अद्याप गठीत झालेल्या नाहीत. परंतु, नियमित संजय गांधी समिती गठीत झाली नसेल अशावेळी विशेष सहाय्य कार्यक्रमांतर्गत प्राप्त अर्जदाराचे अर्ज मंजूर/नामंजूर करण्याचे अधिकार संबंधीत तहसिलदार यांना दि.०५.०५.२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रदान करण्यात आले असून त्यानुसार कार्यवाही करण्यात येते.

(३) व (४) उर्वरीत तालुक्यातील समित्या गठन करण्यासंदर्भात कार्यवाही चालू आहे.

**बलभीम को. ऑप बँक (जि.कोल्हापूर) थकीत रकमेची जबाबदारी
 तत्कालिन २० संचालक मंडळावर निश्चित केल्याबाबत**

(७३) * ५१५७१ श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी), श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बलभीम को. ऑप बँक (जि.कोल्हापूर) थकीत ४ कोटी ५ लाख रुपयांचे येणे व अन्य ४ कोटी ८३ लाख रुपयांची जबाबदारी तत्कालिन २० संचालक मंडळावर केल्याचे दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, अपना बँकेच्या प्राधिकृत अधिकारी यांचे समोरील सुनावणीमध्ये कोणते निर्णय घेण्यात आले आहे,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी दोषी संचालक व अधिकारी यांच्याकडून थकीत रक्कम वसूल करणेबाबत कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८८ अन्वये चौकशी चालु असून महाराष्ट्र सहकारी संस्था नियम १९६१ चे नियम ७२ (३) अन्वये चौकशी अधिकारी यांनी रु. ४ कोटी ८३ लाख रकमेच्या जबाबदारीचे २० संचालक व २ कर्मचारी यांचेविरुद्ध दोषारोपपत्र निर्गमित केले आहे.

- (२) व (३) सुनावणीची कार्यवाही चालु आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आर्वा-ब्रम्हनाथ-बेळंब रस्ता (जि.बीड) राज्यमार्ग ६३ ची सुधारणा करण्याबाबत

(७४) * ५१५६६ श्री.ज्ञानराज चौगुले (उमरगा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आर्वा-ब्रम्हनाथ-बेळंब रस्ता (जि.बीड) राज्यमार्ग ६३ ची सुधारणा करण्याचे काम मार्च, २०१५ मध्ये रु.९० लक्ष किंमतीस व पुरेशा निधीसह अर्थसंकल्पात समाविष्ट झाले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, पुरेशा निधी उपलब्ध असतानाही तांत्रिक मान्यता उशीरा देणे, निविदा निश्चिती ३ महिन्यांऐवजी १२ महिन्यांनी करणे ,निविदा प्राप्त झाल्यावरही प्रथम व दुसरा लिफाफा तात्काळ उघडण्याऐवजी १ ते २ महिन्यांनी उघडणे व या माध्यमातून निविदा प्रक्रियेत गैरव्यवहार झाला आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने याची विभागामार्फत चौकशी केली काय,

(४) असल्यास, अधिकाऱ्यांच्या दोषामुळे निविदा निश्चिती उशीरा केल्यामुळे शासनास या कामावर भाववाद, डांबर, दरसुची, मजुर इत्यादीमुळे किती जास्तीचा खर्च करावा लागणार आहे वा लागला आहे वा त्याची जबाबदारी निश्चित केली आहे काय,

(५) असल्यास, दोषींवर काय कारवाई केली वा करण्यात येणार आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२), (३), (४) व (५) विषयाधीन प्रकरणाची चौकशी करणेबाबत अधीक्षक अभियंता, दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, औरंगाबाद यांना सूचना देण्यात आल्या आहेत.

**पुणे जिल्ह्यातील सत्यपुरम ते दिवेघाटापर्यंतच्या सासवड मार्गाचे
चौपदरीकरण अपूर्ण अवस्थेत असल्याबाबत**

(७५) * ४२४०६ श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.जयकुमार गोरे (माण), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यातील सत्यपुरम ते दिवेघाटापर्यंतच्या सासवड मार्गाचे (पालखी मार्ग) चौपदरीकरण करण्याचे काम गेल्या अनेक महिन्यांपासून अपूर्ण अवस्थेत आहे, हे खरे काय आहे,

(२) असल्यास, अपूर्ण कामामुळे येथे झालेल्या अपघातांत १० हून अधिक नागरीकांचे बळी गेले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर मार्गाच्या चौपदरीकरणाचे काम पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) खाजगीकरणातर्गत चौपदरीकरणाचे काम भुसंपादनामुळे पूर्ण होणे शक्य नसल्यामुळे काम रद्द करण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे. सदर रस्ता राष्ट्रीय महामार्ग घोषित झाल्याने चौपदरीकरणाचे काम केंद्र शासनामार्फत करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पार्डी तिखे (ता.रिसोड, जि.वाशिम) येथून पार्डी तिखे ते रिठद येथील
रस्त्याचे काम अनेक वर्षांपासून अपूर्णावस्थेत असल्याबाबत**

(७६) * ५१४६२ श्री.संजय शिरसाट (औरंगाबाद पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पार्डी तिखे (ता.रिसोड, जि.वाशिम) येथून पार्डी तिखे ते रिठद येथील रस्त्याचे काम अनेक वर्षांपासून (सन २००१) अपूर्णावस्थेत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पार्डी तिखे हे गाव गणपती देवस्थान असल्यामुळे तिथे भाविकांची नेहमी ये-जा असते, व तेथून जिल्हयाचे ठिकाण जवळ आसल्याने रस्त्याचे काम लवकर करण्याबाबत मागणी होऊनही संबंधित विभागाचे याकडे दुर्लक्ष होते आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरील काम हे अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे होत असल्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

सदर रस्त्याचे ४.२०० कि.मी. लांबीपैकी ३.७०० कि.मी. लांबीमध्ये मातीकाम रोजगार हमी योजने अंतर्गत झालेले आहे. उर्वरीत ५०० मी. लांबीमध्ये शेतकरी जागा देत नसल्यामुळे रस्त्याचे काम हाती घेण्यात आले नाही.

सदर रस्त्याचे मजबुतीकरणाचे काम म.ग्रा.रो.ह. योजने अंतर्गत मंजूर असून दि. १०/३/२०१५ पासून सुरु झालेले काम १५ दिवसानंतर मजूर न आल्यामुळे बंद करण्यात आले. मजुरांच्या उपलब्धतेनुसार आवश्यक त्या तरतुदीप्रमाणे काम करून घेण्यात येईल.

(३) सदर रस्त्याचे झाले मातीकाम निकृष्ट दर्जाचे आढळून येत नाही. तसेच मजबुतीकरणाचे काम विहित मानकानुसार करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबादमधील पैठण-आपेगाव प्राधिकरण आराखड्यामध्ये
मंजूर झालेली कामे निकृष्ट दर्जाची असल्याबाबत**

(७७) * ४९०७३ श्री.अतुल सावे (औरंगाबाद पूर्व) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबादमधील पैठण-आपेगाव प्राधिकरण आराखडा सार्वजनिक बांधकाम विभागाने सन २०१३ मध्ये मंजूर केल्यानंतर गेल्या ३ वर्षात झालेली कामे निकृष्ट दर्जाची असल्याबाबतची तक्रार स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी सार्वजनिक बांधकाम विभागातील कार्यकारी अभियंता यांचेकडे दिनांक ५ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने कार्यकारी अभियंता यांनी चौकशी करून निकृष्ट दर्जाचे बांधकाम करणाऱ्या कंत्राटदारांवर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) विषयाधीन तक्रारीपूर्वी, प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त औरंगाबाद यांनी दिलेल्या निदेशानुसार जिल्हाधिकारी, औरंगाबाद यांनी नियुक्त केलेल्या प्राचार्य, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, औरंगाबाद यांच्या अखत्यारीतील "गुणवत्ता नियंत्रण कक्षामार्फत" चौकशीची कार्यवाही चालू आहे.

तसेच विषयाधीन कामांबाबत प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने अॅन्टी करप्शन ब्युरो, औरंगाबाद यांचेमार्फतही उघड चौकशीची कार्यवाही चालू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आष्टी (जि.बीड) येथे मागासवर्गीय वसतीगृहाची
इमारत तातडीने उभारण्याबाबत**

(७८) * ५१४३३ अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आष्टी (जि.बीड) येथे मागासवर्गीय वसतीगृहाची इमारत तातडीने उभारण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे सातत्याने केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आष्टी येथे मागासवर्गीय वसतीगृहाची इमारत तातडीने उभारण्याबाबत व त्याकरीता आवश्यक असलेला निधी तातडीने उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाकडून आजतागायत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) हे खरे नाही.

(२) आष्टी, जिल्हा बीड येथील मागासवर्गीय मुलींचे शासकीय वसतीगृह भाड्याच्या इमारतीत कार्यरत आहे. सदर वसतीगृहासाठी अद्यापर्यंत शासकीय जमीन प्राप्त झालेली नाही. वसतीगृहासाठी जमीन उपलब्ध होताच वसतीगृहाच्या इमारत बांधकामासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई-नाशिक राष्ट्रीय महामार्गावरील पडघा ते कसारा दरम्यान
भुयारी मार्ग, उड्डाण पुल व सर्विसरोड बांधण्याबाबत**

(७९) * ५१३६८ श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई-नाशिक राष्ट्रीय महामार्गावरील पडघा ते कसारा दरम्यान भुयारी मार्ग, उड्डाण पुल व सर्विसरोड बांधण्याबाबत तेथील जनतेने तसेच लोकप्रतिनिधींनी NHI यांच्याकडे गेली दोन वर्षांपासून वारंवार मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, प्रश्न भाग (१) बाबत शासन कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२), (३) व (४) हे खरे नाही.

भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणामार्फत खाजगीकरणातून वडपे व गोंदे या महामार्गाच्या चौपदरीकरणाच्या कामाच्या मूळ करारनाम्यामध्ये प्रश्नाधीन पडघा ते कसारा ह्या भागात ९ ठिकाणी भूयारी मार्गाचे बांधकाम मंजूर असताना जनतेच्या व लोकप्रतिनिधींच्या मागणीनुसार आतापर्यंत अतिरिक्त १४ धरून एकूण २३ ठिकाणी भूयारी मार्गाचे बांधकामे पूर्ण करण्यात आली आहेत, तसेच याव्यतिरिक्त खडवली येथे भूयारी मार्गाच्या कामास मंजूरी मिळाली असून कसारा, परिवार हॉटेल (आसनगाव), जिंदाल कंपनी (वासिंद) तसेच पडघा-कल्याण नाका या चार ठिकाणी भूयारी मार्ग बांधण्याच्या कामांना तत्त्वतः मंजूरी मिळाली असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नाशिक यांनी कळविले आहे.

**अहमदनगर येथील वसतीगृहातील वीजपंप जळण्यास विद्यार्थिनींना
जबाबदार धरून दिवसभर उपाशी ठेवल्याबाबत**

(८०) * ४६८३१ श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) समाजकल्याण विभागाच्या वतीने अहमदनगर येथील जानकीबाई आपटे बालिकाश्रम या संस्थेच्या वतीने सुरू असलेल्या वसतीगृहातील वीजपंप जळाल्यामुळे वीजपंप जळण्यास विद्यार्थिनींना जबाबदार ठरवून पंपाच्या दुरुस्तीसाठी पैशांची मागणी करत संस्थाचालकांने ९८ मुलींना एक दिवस उपाशी ठेवल्याची माहिती दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणाची तक्रार विद्यार्थिनींसहीत त्यांच्या पालकांनी तोफखाना पोलीस स्टेशनमध्ये केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणाची राज्य शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, या प्रकरणाबाबत कोणकोणत्या व्यक्ती व अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यात आलेली आहे वा करण्यात येणार आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

सदर वसतिगृहामधील वीजपंप जळाल्याने दि. १.०२.२०१६ रोजी वसतिगृहातील २१ मुलींना जेवण दिले नाही ही बाब दिनांक २.०२.२०१६ रोजी निदर्शनास आली आहे.

(२) होय.

(३) व (४) सदर प्रकरणी जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, अहमदनगर कार्यालयाने दिनांक २.२.२०१६ रोजी प्रत्यक्ष वसतिगृहात जाऊन चौकशी केली आहे. त्याअनुषंगाने संस्थेस कारणे दाखवा नोटीस बजावली आहे.त्यानुषंगाने संस्थेने खुलासा सादर केला आहे. दरम्यान, जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, अहमदनगर या कार्यालयाने सदर वसतिगृहास दि. ८.०२.२०१६ रोजी भेट देऊन सखोल तपासणी केली असता सदर

तपासणीत आढळून आलेल्या त्रुटीच्या अनुषंगाने संस्थेस पुन्हा कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली आहे. सदर नोटीसचा खुलासा प्राप्त झाल्यानंतर पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे-मुंबई महामार्गावरील सोमाटणे फाटा चौक येथे उड्डाणपूल बांधण्याबाबत

(८१) * ४१७२२ श्री.संजय (बाळा) भेगडे (मावळ) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे-मुंबई महामार्गावरील सोमाटणे फाटा चौक येथे सतत होत असलेल्या अपघातामुळे हा चौक अतिशय धोकदायक बनला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, तळेगावहून सोमाटणे फाट्याकडे येताना तीव्र उतार असल्याने वाहने वेगाने येत असतात, काही वेळा ब्रेक न लागून चालकांचा ताबा सुटल्याने मोठे अपघात झाले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या मार्गावरून उसाचे भरलेले ट्रक, डंपर आदिमुळे लहान वाहनाच्या चालकांना जीव मुठीत घेऊन प्रवास करावा लागतो, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सतत गजबजलेल्या या चौकात वाढती रहदारी लक्षात घेऊन कायमस्वरूपी उड्डाणपूल बांधणेबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२) नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) सदर चौकात सद्यस्थितीत उड्डाणपूल बांधणेची बाब शासन स्तरावर प्रस्तावित नाही.

**बिर्लागेट (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील बिगर आदिवासी भागातील कामे
आदिवासींच्या निधीतून करण्यात आल्याबाबत**

(८२) * ४०३८९ श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आदिवासींचे जीवनमान उंचावण्यासाठी व त्यांना मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी ठक्कर बाप्पा योजना सन २००८-०९ मध्ये सुरु केली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर योजनेअंतर्गत सिमेंट रस्ते, समाजमंदिर, शाळा कंपाऊड, विहीरदुरुस्ती, नळयोजना, स्मशानभूमी, व्यायामशाळा, गटारे, शौचालये आदि ११ कामांचा समावेश असून आदिवासी समाजाची ५० टक्के लोकवस्ती असली तरी त्या वाडी वस्तीवर या योजना राबवाव्यात असे शासन निर्णयात नमुद करण्यात आले हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, जिल्हा परिषदेच्या कल्याण पंचायत समितीने (जि.ठाणे), बांधकाम विभागाने तसेच पाणीपुरवठा विभागाने यातील एकही योजना राबविली नाही, उलट केळणी येथे या योजनेतून गावचा रस्ता तयार केला, हे खरे आहे काय,
- (४) तसेच कित्येक वाड्यावस्त्यांना रस्ते, लाईट, पाणी नाही तसेच येथील लोकांना रेशनकार्ड, घरपट्टी, जातीचे दाखले अशी महत्वाची कागदपत्रे देण्यात न आल्याने गोरगरीब, दलित, आदिवासींच्या योजना अधिकारी आणि ठेकेदारांच्या संगणमताने बिगर आदिवासी भागात राबविण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, या प्रकरणी केलेल्या चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही. ५० टक्क्यापेक्षा जास्त आदिवासी लोकसंख्या असलेल्या गावांमध्ये ठक्कर बाप्पा योजना लागू करण्यात आली आहे.

(३) हे खरे नाही. सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षात कल्याण तालुक्यातील कोलम केळणी येथे आदिवासी पाड्यातील रस्त्याचे खडीकरण व डांबरीकरण करणे, हे काम या योजनेतून मंजूर करण्यात आले व ते काम पूर्ण झाले आहे.

(४) हे खरे नाही.

कल्याण पंचायत समिती अंतर्गत आदिवासी गाव पाडे मध्ये ही योजना राबविण्यात आली आहे.या योजनेअंतर्गत विंधण विहीर खोदाई आणि यशस्वी विंधण विहीरीवर हातपंप बसवून कठठा बांधणे, सिमेंट रस्ते, डांबरीकरण, समाजमंदिर इत्यादी कामे करण्यात आली आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे खरोळा ते लातूर मार्गे कासारखेडा (ता.रेणापूर, जि.लातूर)
या रस्त्याच्या दुरुस्तीबाबत**

(८३) * ४७६०७ श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे खरोळा ते लातूर मार्गे कासारखेडा (ता. रेणापूर, जि.लातूर) हा रस्ता अत्यंत खराब झाल्याने सदर रस्त्यावरील बस वाहतूक बंद असल्यामुळे प्रवाशांची व विद्यार्थ्यांची गैरसोय होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्यांची त्वरीत दुरुस्ती करण्याबाबत ग्रामपंचायत खरोळा व परिसरातील नागरीकांनी दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्यासुमारास कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, लातूर यांच्याकडे निवेदनाद्वारे मागणी करण्यात येऊनही अद्यापी कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यासुमारास आढळून आले, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे आहे.

सदर रस्त्यावरील वाहतूक काही दिवस बंद होती.

(२) ग्रामपंचायत खरोळा यांचेकडून रस्ता दुरुस्तीबाबतचे निवेदन दिनांक २६.१०.२०१५ रोजी प्राप्त झाले आहे.

(३) प्रश्नाधीन रस्त्याची तात्पुरती पूर्ण करण्यात आली असून बस वाहतूक सुरळीत चालू आहे. तसेच रस्त्याची कायमस्वरूपी दुरुस्ती करण्यासाठी उपलब्ध निधीनुसार टप्प्याने काम हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**यावल (जि.जळगाव) येथील एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयाचे
तत्कालीन प्रकल्प अधिकारी यांनी केलेला गैरव्यवहार**

(८४) * ४७३७२ श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) यावल (जि.जळगाव) येथील एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयाचे तत्कालीन प्रकल्प अधिकारी यांच्यासह ९ अधिकाऱ्यांनी पदाचा दुरुपयोग करून ४३ लक्ष रुपयांचा गैरव्यवहार केलेला असल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या संबंधितांवर अपहाराचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे काय,

(३) असल्यास, या अपहाराची सखोल चौकशी करण्यात आलेली आहे काय व संबंधित दोषींवर कारवाई करण्यात आली आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) अंशत : खरे आहे.

प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यावल व अनुदानित आश्रमशाळेच्या ८ संस्था चालकांच्या विरुद्ध गैरव्यवहारा प्रकरणी फौजदारी गुन्हा दाखल करण्यात आलेला असून सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(२) होय. हे खरे आहे.

(३) सदर प्रकरणाची चौकशी पोलीस यंत्रणेमार्फत करण्यात येत असून चौकशीअंती दोषी व्यक्तींविरुद्ध योग्य ती कारवाई करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

इंडीयन रोड काँग्रेसच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार रस्ता सुरक्षा ऑडीट होण्याबाबत

(८५) * ५१५१५ श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी) :

सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) इंडीयन रोड काँग्रेसच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार रस्ता सुरक्षा ऑडीट होऊन रस्त्याच्या पृष्ठभाग पातळीची दर सहा महिन्यांनी तपासणी करणे बंधनकारक असूनही राज्यातील अनेक रस्ते प्रकल्पांचे सुरक्षा ऑडीट होत नसल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाकडून चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले आहे आणि राज्यातील रस्ते प्रकल्पांचे विहित कालावधीत सुरक्षा ऑडीट करण्याबाबत शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अशी बाब नाही.

(२), (३) व (४) रस्ते सुरक्षेच्या कामांसाठी शासनाने दि.१९/११/२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये रस्ते दुरुस्ती व देखभालीसाठी प्राप्त होणा-या अनुदानापैकी ५% अनुदान राखीव ठेवण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. दरवर्षी सुमारे ५० ते ६० कोटी इतकी रक्कम या कामांसाठी उपलब्ध होणार आहे. रस्ते सुरक्षेच्या कामांचा कृती आराखडाही सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षासाठी निश्चित करण्यात आला आहे. या कृतिआरखड्या प्रमाणे राज्यातील महत्वाच्या राज्यमार्ग दर्जाच्या रस्त्यांचे सुरक्षा ऑडीट करण्याचे नियोजन आहे. तसेच रस्ते सुरक्षे संदर्भातील कामे रस्ते सुरक्षा ऑडीटमध्ये निष्कर्षाचा विचार करून टप्प्याटप्प्याने आवश्यकतेनुसार व मंजूर प्राधान्यक्रम व निधी नुसार कामे हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

**पुणे येथील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने उद्योग सुरु करण्यासाठी
भूखंड घेऊनही वर्षभरात उद्योग उभारणी न केल्याबाबत**

(८६) * ४८७१२ श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी),
डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा
खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे येथील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने उद्योग सुरु करण्यासाठी स्वस्तात भूखंड घेऊन त्याचा वापर न करणाऱ्या सुमारे ३७५ जणांनावर माहे नोव्हेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान नोटीसा बजावण्याची प्रक्रिया सुरु केलेली असून वर्षभरात औद्योगिक उभारणी न केल्यास भूखंड काढून घेतले जाणार आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबतची वस्तुस्थिती काय आहे व याप्रकरणी आता कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) व (२) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने महामंडळाच्या प्रचलित दराने भूखंडांचे वाटप केलेले आहे. भूखंडाचा ताबा घेतल्यानंतर विहित मुदतीत भूखंडाचा विकास न केल्यास भूखंडधारकाना कारणे दाखवा नोटीस, प्रथम नोटीस व द्वितीय नोटीस देऊनही भूखंडाचा विकास केला नसेल तर भूखंडधारकाकडून भूखंड काढून घेण्याचे महामंडळाचे धोरण आहे.

त्यानुसार दिनांक ३१/७/२०१५ अखेरपर्यंत ५७८ भूखंडधारकांना कारणे दाखवा नोटीसा दिलेल्या असून ३६४ भूखंडधारकांचे भूखंड परत घेण्यात आले आहेत. महामंडळाच्या दिनांक ६/३/२०१३ च्या परिपत्रकानुसार अविकसित भूखंडाच्या विकासाकरिता निर्गमित केलेले धोरण दिनांक ३१/८/२०१५ पर्यंत लागू होते. मात्र त्यानंतर जे भूखंड मोकळे आहेत किंवा ज्या भूखंडावर बांधकाम सुरु आहे किंवा ज्यानी अद्यापही मुदतवाढीकरिता महामंडळाकडे संपर्क साधलेला नाही अशा अविकसित भूखंडांच्या विकासासाठी भूखंडधारकांना शेवटची संधी म्हणून दिनांक २३/१०/२०१५ च्या परिपत्रकान्वये "उद्योग संजिवनी योजना" राबविण्यात येत असून त्यानुसार दिनांक ३१/०१/२०१७ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

देशभक्त रत्नाप्पाण्णा कुंभार जनता सेंट्रल को.ऑप. कन्ड्युमर स्टोअर्स लिमिटेड
(जि.कोल्हापूर) ने चुकीच्या पध्दतीने करार केल्याचे शासकीय विशेष लेखा
परिक्षकांच्या अहवालात नमूद असल्याबाबत

(८७) * ५१५७३ श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी), श्री.उल्हास पाटील
(शिरोळ), श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर) : सन्माननीय पणन मंत्री
पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) देशभक्त रत्नाप्पाण्णा कुंभार जनता सेंट्रल को.ऑप. कन्ड्युमर स्टोअर्स
लिमिटेड (जि.कोल्हापूर) ने चुकीच्या पध्दतीने करार केल्याचे शासकीय विशेष
लेखा परिक्षकांच्या अहवालात नमूद झाल्याचे दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा
त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, संस्थेने २१ मार्च, २०११ व १९ मे, २०११ चे नियमबाह्य
करारामुळे आयुक्त, कोल्हापूर यांनी ८१ (ब) नुसार संस्थेवर जप्तीची कारवाई
करण्यात आली, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय. विशेष लेखा परिक्षक, वर्ग-२ यांचा
सन २००८-२०१२ या कालावधीचा प्रशासकीय विशेष अहवाल दिनांक १.६.२०१५
रोजी सादर करण्यात आला आहे.

(२) नाही.

(३) विशेष लेखा परिक्षक, वर्ग- २ यांच्या दिनांक १.६.२०१५ रोजी सादर करण्यात
आलेल्या प्रशासकीय विशेष अहवालातील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य
मुद्द्यांच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था १९६० मधील कलम ८३
अन्वये उप निबंधक सहकारी संस्था, कोल्हापूर शहर यांनी नियुक्ती करून
चौकशी करण्यात आली आहे. सदर चौकशी करण्यात आली आहे. सदर चौकशी
पूर्ण झाली असून चौकशी अहवाल दिनांक ३.३.२०१६ रोजी प्राप्त झाला आहे.
अहवालास अनुसरून कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे येथील मार्केट यार्डामधील घाऊक बाजारातील रस्त्यांची
दुरुस्ती व पायाभूत कामे प्रलंबित असल्याबाबत**

(८८) * ४२४५१ श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे येथील कृषी उत्पन्न समितीला केवळ दहा लाख रुपयेच खर्च करण्याच्या बंधनामुळे मार्केट यार्डामधील घाऊक बाजारातील रस्त्यांची दुरुस्ती व पायाभूत कामे प्रलंबित असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, येथील मार्केट यार्डामधील रस्त्यांची दुरुस्ती व पायाभूत सुविधा उभारणी यासाठी खर्चाची अट शिथिल करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे. दुरुस्तीच्या कामांना मंजूरीसाठी महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन अधिनियम, १९६३ व त्याखालील नियम, १९६७ मध्ये विविक्षित तरतूद नसल्याने व अमर्याद खर्च होऊन बाजार समितीस नुकसान होऊ नये या हेतूने काही मर्यादा घातलेल्या आहेत.

(२) व (३) पणन संचालकांनी दि.९.२.२०१६ रोजीच्या आदेशान्वये पुणे कृषि उत्पन्न बाजार समितीस रु.३.१८ कोटी इतकी रक्कम खर्च करण्यास मान्यता दिलेली आहे.

**औरंगाबाद येथील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या
अभियंता यांनी केलेला गैरव्यवहार**

(८९) * ४९०८५ श्री.अतुल सावे (औरंगाबाद पूर्व) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद विभागातील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या (यांत्रिकी) भागातील

कार्यकारी अभियंता श्री.गालंडे व अतिरिक्त उप अभियंता श्री.उदे यांनी टॅकर चालकांना हाताशी धरून नवीन टॅकरचे टायर विकून गैरव्यवहार केल्याचे दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने या गैरव्यवहाराची चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय निष्पन्न झाले आहे वा त्या अनुषंगाने कार्यकारी अभियंता व अतिरिक्त उप अभियंता तसेच चालक यांच्याविरुद्ध काय कारवाई करण्यात आली आहे वा कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

इंदोरी (ता.मावळ, जि.पुणे) येथील ऐतिहासिक पूल धोकादायक झाल्याबाबत

(९०) * ४१३६४ श्री.संजय (बाळा) भेगडे (मावळ) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मावळ-तळेगाव दाभाडे-चाकण रस्त्यावरील (ता.मावळ,जि.पुणे) मौ. इंदोरी येथे इंग्रजांनी बांधलेल्या दीडशे वर्ष जुन्या ऐतिहासिक चिरेबंदी पुलाकडे पुरातत्व आणि सार्वजनिक बांधकाम खात्याचे दुर्लक्ष झाले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या पुलाचे चिरे गायब होणे, वृक्षतोड आदि कारणांमुळे या ऐतिहासिक ठेव्याची न्हासाकडे वाटचाल सुरु आहे हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, चोरांनी पुलाकडची बहुतांश झाडे तोडून नेल्यामुळे आणि बांधकाम विभागाने कठडे न बांधल्यामुळे ये जा करणारी दुचाकी व चारचाकी वाहने थेट नदीपात्रात कोसळण्याचा धोका आहे,हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, ऐतिहासिक इंदोरी पुलाची दुरुस्तीबाबत शासन स्तरावर निर्णय घेण्यात आला आहे काय, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

प्रश्नाधीन पूल तळेगाव-चाकण राज्य मार्ग क्र. ५५ वर कि.मी. ६/४०० मध्ये इंदोरी गावाजवळ इंद्रायणी नदीवर असून ब्रिटीशकालीन ARCH BRIDGE प्रकारचा आहे. सदर पूलावरील डांबरी धावपट्टीची रुंदी ४.२० मी. असून पूल हा सुस्थितीत आहे.

(२) व (३) हे खरे नाही.

संपुर्ण पुलाच्या लांबीमध्ये दोन्ही बाजूस ०.७५ मी. उंच व ०.५६ मी. रुंद दगडी संरक्षक कठडे असून त्यापैकी केवळ पूलाच्या दोन्ही बाजूच्या टोकांकडील संरक्षक भिंतीचे कांही चिरे निघालेले आहेत. परंतु पुलाच्या पोहोच मार्गाच्या भरावावरील वृक्षांची तोड झालेली नाही.

(४) सदर पुलाच्या शेजारीच नवीन रुंद पूल बांधण्यात आलेला असून जुन्या पुलावरून केवळ मौजे इंदोरी गावात ये-जा करणाऱ्या वाहनांचीच वाहतूक होत असते. जुना पूल सुस्थितीत असल्यामुळे त्याची मोठ्या प्रमाणात दुरुस्तीची आवश्यकता नाही. तथापि, या पुलाच्या अंशतः लांबीमधील क्षतिग्रस्त कठड्यांची दुरुस्ती करण्याचे व पूलाच्या दोन्ही बाजूस प्रत्येकी १० मी. लांबीचे संरक्षक कठडे (क्रॅश बॉरिअर) बसविण्याचे काम निधी निकष व प्राथम्यक्रमाने हाती घेण्याचे विचाराधीन आहे.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.